

OUR LIFE
НАШЕ ЖИТТЯ

Ч. 9

Вересень

1951

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK VIII.

ВЕРЕСЕНЬ 1951

Ч. 9

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць

Редагує редакційна колегія

Листування й передплату висилати на адресу:
866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах \$2.00 річно, на пів року \$1.25. В Канаді \$2.50 річно, на пів року \$1.50. Поодиноке число 25 центів.

Рукописи просимо присилати чітко переписані на одній сторінці паперу. Редакція застерігає собі право скорочувати рукописи. Надісланих рукописів редакція не звертає.

ЦІНА ОГЛОШЕНЬ

1. 2" × 1 кол. 2.00	4. 2" × 2 кол. 4.50
2. 3" × 1 кол. 3.00	5. 3" × 2 кол. 6.00
3. 4" × 1 кол. 4.50	6. 4" × 2 кол. 8.00
7. 3" × 3 кол. 10.00	

При річних оголошеннях даємо 20% знижки.
Замовляючи, подати тут зазначене число.

OUR LIFE

VOL. VIII.

SEPTEMBER

No. 9

Edited by Editorial Board

Monthly publication of the Ukrainian National
Women's League of America, Inc.

866 N. 7th St. Philadelphia 23, Pa.

Subscription in the United States \$2.00 per year
— \$1.25 for 6 months. Subscription in Canada
\$2.50 per year, half year \$1.50. Single copy 25c.

Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АВСТРАЛІЯ:

I. Pelensky
136 Forest Rd.
Arncliffe N.S.W.

АНГЛІЯ:

I. Witoshynsky
28, Bolton Drive
Eccleshill
Bradford

АРГЕНТИНА:

Союз Українок
24 de Noviembre 438
Buenos Aires

З М І С Т

Ірина Книш: На нові рейки	1	Др. Ол. Піснячевська: Перед нашим	
У нашій домівці	2	дзеркалом	14
Іванна Петрів: Сила родини	4	Савеля Стечишин: Легкість прання	14
Юлія М. Шустакевич: 250-ліття Дітройту	5	С. С.: Відживна вартість горіхів	16
Марія Гриньовська: Злочин	6	Н. Костецька: Городина й овочі	16
Окружна Рада СУА в Нью Йорку	7	Ukrainian Bills of Rights	17
І. Б.: Чи йдете з часом?	8	A. Z. Ukrainian Women of Chicago	18
Любов Дражевська: Учена-ботанік	9	Ukrainian Dishes	19
Пам'ятаймо про залишенців!	10	Вибори Федерації	19
Одарка Романова: Тинок	11	Жіноцтво Аргентини на новому етапі	20
К. Перелісна: Переполох	12	Комунікат І. з'їзду Союзу Українок Ав-	
Н. Забіла: По горіхи	12	стралії	20
Р. Завадович: Ощадна білочка	13	При громадській роботі	21
Стефа: Влаштуємо мешкання	13	Марія Біляк: Жіноча Служба Україні	23

Світлина на обгортці: Краєвид з України.

Зі статті: N. O. Winter: The Ukraine, Past and Present, 1918

Ірина Книш

На нових рейках

Модерний жіночий рух сходинить на нові рейки. Перейшовши щасливо період „бурі й тиску“ в добі „воюючого“ фемінізму, стає він на шлях позитивного творення цінностей нарівні з чоловічою половиною людського роду. Щораз менше в літературі жіночого руху змагання за ревідикацію жіночих прав, а щораз більше прагнення світла, ясности, правди в майбутньому. Авжеж, причини на те достатні: жіноцтво виграло бій за рівноправність, бій, що тягнувся тисячоліття, в якому тріумфи приходили на зміну розпуці. Сьогодні ніхто вже не виступає з релігійною, філософічною, соціологічною, психологічною чи біологічною аргументацією нижчости жінки, на те зважиться хіба маніяк або оригінал. Теоретично бій виграний і треба сказати, на щастя для людства. Бо в невиразних перспективах, що губляться на далекому горизонті, майоріє непевна і незнана наша майбутність і на те, щоб її стрінути і ставити їй чоло, треба буде напружити всіх фізичних, інтелектуальних і моральних сил цілого людства. А дві останні великі світові заверюхи доказали, що в нашій добі цивілізації якості жіночої істоти витримали блискуче вогневу пробу і що вже трудно собі уявити пасивність жінки в дальшому розвитку подій. Хочби й хотіла вона того, не дасть на те своєї згоди суспільність.

Автім бій виграний теоретично. Не вистачає друкованих законів, замало принагідних політичних чи юридичних стверджень. Треба буде перебороти ще багато глибоко закорінених пересудів, зломити вікову традицію недовіря. Тернистий шлях ще не закінчений, але одне певне: ніколи вже не вернеться те, що пройдено. Цей шлях має один тільки напрям — лицем до ясного майбутнього.

Жіночий рух щораз більше визбувається полеміки, зате щораз частіше стрічаємо в ньому не тільки прагнення, але й здійснення об'єктивності у своїх власних справах. Об'єктивність — поняття, якого донедавна відмовляли жінкам усі, навіть гарячі прихильники їхньої еманципації. Вважалося, що по своїм психологічним основним заложенням жінка до неї нездібна. Не входячи в те, чи були і які були на те докази, слід ствердити таке: людина, яка здобуває, яка бореться за щось, що вважає найсвятішим своїм правом, огорнена палючим бажанням перемоги — і так званий об'єктивізм — дуже часто є тоді нічим іншим, як переходом на позиції противної сторони. Але раз перемога досягнена — тоді відпадають психологічні передпосилки суб'єктивізму, необхідні в кожній боротьбі, хто б за нею не стояв, жінки чи чоловіки. Коли сьогодні жіноцтво в щоденній життєвій практиці самоутверджується в переконанні своєї здібности виконувати важливі суспільні функції, донедавна для нього закриті, коли спільно з чоловіками рішати мусить про політичні, соціологічні й економічні проблеми нашої доби — не дивниця, що забуваються давні гасла, давні методи діяння відходять на склад до арсеналу, відбувається невидний перехід на нові становища і родиться бажання пізнати правду в її об'єктивній вартості, наскільки вона взагалі можлива.

Довга і страшенно важка була дорога. Як далеко сягає історична свідомість, жінки були підпорядковані чоловічій волі. Не тільки сама фізіологічна структура дала нам таке поняття жінки. Куди більш могутнім фактором у викуванні того поняття була історія, тисячі літ людського існування. Ані жінки ані чоловіки в своєму теперішньому суспільно-психологічно-

му понятті не є — і не були — поняттям-абсолютом. Їх можна розуміти тільки через призму релятивізму, на них склалися довгі покоління взаємовідносин, взаємодії в спільному суспільстві. І треба сказати, що для жінки уклалися вони не надто сприятливо.

На її довге-предовге нехтування мала вплив не так природна слабкість, хоч без сумніву, під оглядом фізичної сили жінка, особливо в стадії переходу з доісторичного життя в добу цивілізації, не могла рівнятися з чоловіком. Теж і її фізіологічні функції не завжди дозволяли їй на рівний старт. Але цікаво, що навіть якби прийняти це за підставу жіночої „нижчости“ в життєвій боротьбі за існування, — це показалося не вистачальне. На допомогу в духовому закріпощенні жінки прикликано перш усього релігію, а потім і філософію. Деякі релігійні системи в начало своєї науки покладали тезу про інтелектуальну й моральну меншевартість жінок, як от юдаїзм та іслам. Від 5.000 літ кожен жид щоранку повторює молитву: „Благословенний хай буде Господь, що не сотворив мене жінкою“ Якої треба сили, щоб зломити цю несправедливість, освячену п'яти тисячами літ!

Коли читаємо в Корані, що „Бог сотворив жінку на потіху чоловікові по цілоденних трудах“ — сьогодні це тільки усмішку в нас викликає. Але мільйони людей, людей добрих і освічених, справедливих і чесних, жили в атмосфері такої релігійної доктрини, творили суспільні звичаї, суспільну мораль, праводавство — під враженням і санкцією такого божого слова!

Колись Пітагор викував фразу: „Існує принцип добрий, з якого вийшли порядок, світло і чоловік. Існує теж принцип злий, що породив хаос, п'їтму

й жінку“ Так філософія прийшла з допомогою релігії на духове поневолення жінки. В релігійних мітах, почавши від спокушення Адама Євою вкусити з дерева пізнання добра і зла, і скінчивши на Пандоррі, що їй завдячує людство свої хвороби й нещастя, бо випустила їх із пушки, де були вони увязнені — творилася моральна підбаудова теорії про меншу моральну вартість, а через те і брак морального права до рівноправності жінки. Її вплетено у відвічну філософічну проблему дуалізму: протиставних собі понять добра і зла, темряви й світла. А з того випливали пізніше правні конструкції, що частинно або й цілковито позбавляли жінку правової особовості.

Система римського права, що через дві тисячі літ була основою правничого думання нашої культури, витворила теорію про жінку, як „*fragilis sexus*“ (слабкий пол) в розумінні не тільки фізичному, але й інтелектуальному, що нездібний виконувати обовязки, що їх суспільність накладає на люди-

ну, а через те і не достойний всіх прав.

І все те тягнулося довгими століттями. Зайво говорити, який це мусіло мати вплив на жінку, як формувало її духовість, як невідхильно мусіло породити найсильніший в людській історії комплекс меншестрості, що вже в самому зародку мусів засуджувати на невдачу кожную спробу організувати змагання за рівноправність.

Інколи повторюють думку, що весь жіночий рух це було тільки символічне борикання, що жінки здобули лише те, в чому їм чоловіча частина суспільности схотіла поступитися, що вони нічого **не взяли**, вони тільки **дістали**.

Нехай і так. Не те важне, яким шляхом і якими способами дійшли ми до теперішнього стану. Про те можна писати, можна досліджувати причини, але основного факту, **жіночої рівноправности і свідомости своєї рівноправности** це не змінить.

Це є пройдений етап, що ні-

коли не вернеться. Щоб там не говорити про суспільно-політичні взаємовідносини двох статей — жіночої і чоловічої — проходили вони під знаком конфлікту. Але наша доба висуває вимоги інші: замість конфлікту — взаємне доповнення, замість обопільної настороженности — гармонійна співпраця. Авжеж, елемент боротьби ніколи цілковито не щезне — він притаманний кожному змагання. Але, якщо вже він конечно потрібний, нехай вбирається він у рамки шляхетної конкуренції в змаганні за ліпшу долю свого народу, як цілості.

Непомітно на ті рейки стає новий жіночий український рух. Може не всі ще освідомили собі далекосяглі його суспільні наслідки, але одного дня стане він на весь ріст перед нашими очима, як один із найбільших осягів нашого народу: концентрації всіх його сил довкруги однієї центральної ідеї національного переродження. А українське жіноцтво з гордістю скаже тоді: наша була в тому велика участь.

У нашій домівці

Хто з нас не знає цієї ясної кімнати, що зображена на світліні? Мабуть кожна активна українка в ЗДА переступила вже її поріг. Здавалося — які б не були замилювання й переконання кожною, а таки цю дорогу вона знайшла.

Це домівка Союзу Українок Америки. Тут зосереджується життя американських українок. Кільканадцять літ (передтим централь була в Нью Йорку) гуртується тут актив тих жінок, що розбудували організацію. І ця домівка для них є більше, як тільки приміщення для сходин чи полагоди біжучих справ. Вона для них справжнім духовим центром.

Вже в її улаштуванні відзеркалюються різні етапи праці

США. Бюро і писальні машинки — це перші надбання. Біля них полички для актив і шафа для листування. Але ось мотульничий, оріховий стіл, прикритий розкішною веріткою. При ньому відбуваються не тільки наради й засідання. Тут приймають відвідувачів, тут гуртуються й цілі прийняття. А при стінах? Там окрім шаф також зашклені габльотки. Із них грають чудові везерунки народньої кераміки та дереворізьби. Це все добро, придбане впродовж літ дбайливими руками. При чоловічій стіні невеличка бібліотечна шафа — це книгозбірня централі.

А коли уважніше розглянемо — є ще багато інших

пам'яток. Ось велика постать української дівчини на картоні, а біля неї статуя Свободи. Це декорації сцени зі світового жіночого конгресу у 1948 році. А ось блистять на стіні вінок із срібних віток. Це дар, зложений Централі у її 25-ліття. А стіни вкриті малюнками й світлинами. Серед них портрети останнього часу — Леся Українка й Наталя Кобринська, прибрані чудовими полтавськими рушниками. Авторкою їх є львівська мисткиня Марія Морачевська.

Всі ці мистецькі прикраси надають закраску кімнаті. Це не є бюро для полагоди справ. Але й не є вітальнею для приймання гостей. Кімната єднає в собі життєві вимоги з естетич-

ним прагненням української жінки.

І це вичувається у висказах гостей. Сестра Лесі Українки, Ізидора Косач-Борисова сказала по надумі, коли оглянула нашу домівку: „Ох, як вона пригадує мені хату моєї матері! У її кімнаті все було багато книжок і паперів, але і ще більше предметів народного мистецтва. І це було так їй притаманне, що для нас, дітей, це з її постаттю нерозлучне. А тут бачу, воно повторене в якійсь неначе новій формі.”

Американські українки відчули і перейняли стиль великої нашої піонерки!

Приходять сюди й збирачі та прихильники народного мистецтва. Тоді окрім габльоток відкривається велика кована скриня в куті, де схована збірка вишивок і народного вбрання. Із неї виходять на денне світло чудові скарби, що радують око. І знавці черпають із нього вражень та відомостей про нашу культуру.

Не можна призабути й її практичних прикмет. Під стіною рядочком ряд складаних стільців. Коли сходить більший гурт на нараду, чи доповідь, тоді миттю постає ряд крісел. Великий стіл мандрує на коритар, а домівка перетворюється в невелику аудиторію. Або ось за шафою засунені плоско зложені столові плити. Це складані столики для чаю чи гри в

Домівка Централі Союзу Українок Америки.
Направо габльота з керамікою, над нею портрет Н. Кобринської.
Посередині стіл для засідань і товариських зустрічей. У глибині бібліотечна шафа, над нею ікона кисти В. Кивелюка.

бігю, коли трапляється товариська зустріч. Тоді бюрко йде під стіну, великий стіл стає буфетом, а чайні столики гуртують публику біля себе.

Та наприкінці слово: нам уже тісно! Двадцять шість літ працює розпиріє стіни. Не вміщаються вже вишивки у скриню, кераміка в габльотки, писанки у свої сховки. Архів СУА, що береже кожен лист спродовж 26 літ, уже заповняє шафу по береги. Бібліотечна шафа вже

заповнена книгами вкрай. Домівку треба **поширити!**

І ось пригадується знову клич кинений на IX конвенції СУА: придбаймо власну хату! Таку, де можна б гідно примістити офіс СУА, де була б вітальня для товариських зустрічей і де можна б призначити окрему кімнату на музейну збірку. Тоді щойно виявимо гідно нашу 26-літню працю!

Впродовж цих літ ми все охоче жертвували на інші цілі. В тому допомогли іншим установам вибудувати багато домів. Добре сталося й ми горді на те. Та подумаймо й про своє надбання!

ЗУАДК ПІДГОТОВЛЯЄ СВОЇ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

У цьому році закінчується переселенча акція і діяння ІРО. Тому й загальні збори ЗУАДКомітету, заплановані на 12 жовтня, матимуть особливе значення. Вони не тільки можуть подати підсумки переселення, що їх уже тепер виявляють цифри 27.000 переселених, а 8.000 тих, що ще мають переселитися. Але повинні визначити нові напрями для дальшого діяння ЗУАДКомітету по закінченні переселенчої акції.

А що в статут ЗУАДКомітету, як добровільної допомогової агенції входить суспільна опіка, то вона стане тепер суттєвим завданням ЗУАДКомітету у найближчому його етапі.

Посередині бюрко Голови СУА. Наліво стоять писальні машинки, над ними портрет Лесі Українки. Портрети кисти М. Морачевської.

Сила родини

Що робити, щоб на чужині задержати наші діти при родині, при українській Церкві, при українській нації?

Впливові чужого довкілля треба протиставити вплив українського чинника. Наприклад — впливові чужої школи найуспішніше може і повинен протиставитись вплив української родини і про це хочу тепер поговорити.

Щоб родина зменшила до певної міри вплив чужої школи, до цього не треба великого знання. Потрібно тільки зрозуміння, доброї волі і щирого труду. Батьки мусять зрозуміти, що їх родина на чужині є тим заповідником, який зберігає українську релігійну і національну традицію, бо в Рідному Краю вона затрачується і ледве чи вдасться кому її там зберегти.

Вже від малку треба виховувати дитину в цій свідомості, що вона — українська дитина, що її матірня мова — українська, якою вона говорить із своїми батьками, із своїми ровесниками-українцями. Розговорюючи мовою в українській родині повинна бути тільки українська мова.

Дім треба так влаштувати, щоб він своєю обстановкою вчив дитину на кожному місці українознавства. Кімнати, а в першу чергу дитячу кімнату треба прибрати мотивами наших вишивок, нашою керамікою, нашою різьбою, нашими тканинами. Це все так гарно підходить до модерної обстановки! Нехай на стінах нашої кімнати знайдуться портрети наших визначних людей, наші краєвиди, картини наших обрядів, звичаїв і т. п.!

Дитині треба розказувати про багатства нашої покинутої Батьківщини. Напр. мати вишиває дитині сорочку гуцульським мотивом. Нехай же мама зацікавить дитину красою і гармонією рисунку і колірив, нехай старший дитині покаже на карті Європи Україну, а в ній гори Карпати і місцевість із якої походить мотив вишивки. При цій нагоді розкаже про Карпати, про верховинців, про гірські багатства, про страте-

гічне значення Карпат, про УПА і т. д. Даліше: батько купив портрет Шевченка чи іншого визначного письменника. Нехай же зараз розкаже дітям, хто це такий, де жив, чим визначався. Нехай прочитає дітям якийсь короткий віршик даного поета та вивчить його з ними на память. Старшим дітям можна розказати й дещо більше, а саме яка була тоді наша історична і суспільна дійсність на Україні, серед яких у мовин працював письменник і т. д.

Батько, читаючи газету, може обзнайомлювати дітей на їхній спосіб про те, що переживає тепер Рідний Край, як переслідують тепер нашу Церкву і т. д. Усе, що в часописі є доступне для розуму дитини, треба їй подати, очевидно тільки те, що будуюче, моральне, шляхотне. Все, що нас опогаňuje, не слід розкривати перед дітьми.

Всі події родинного життя треба вміти використати для релігійного і національного виховання. Навіть таку буденну річ, як топлення в печі вугіллям, або придбання запасу вугілля на зиму. Це дає добру нагоду розказати дітям про високоякісне українське вугілля, про Донецький басейн і т. п. Зараз такі показати на карті України місцевості, де видобувають наші підземні скарби, порівняти з такими копальнями в краю, в якому тепер живемо.

У родині треба свято зберігати родову, релігійну і національну традицію. Напр. сніп пшениці на Свят-Вечір, прибраний вишитим рушником, приміщений у найкращому куті ідальні, не зіпсує гармонії модерної обстановки, а навпаки — внесе щось свіжого, святого у Різдвяний настрій. Чи не зацікавить дітей вязанка сіна під Свят-Вечірнім столом і ті горішки, що їх вишукуватимуть у сіні? Тоді скажимо дітям, що це прадавній звичай і яке він має значення. Звичай цей переходить із роду в рід і ми його бережемо, і ви діти, як доростете — зберігайте його. Великодні свячення пасок, великодні писанки, що вже вихо-

дять із моди, треба привернути назад у нашому житті, щоби мати засоби виховання наших дітей. Почитання Божої Матері в місяці травні дасть нам нагоду двигнути душі наших дітей молитвою за Україну. Тоді треба розказати дітям, що наїрід уже від перших часів християнства горнеться до своєї Неньки, що вже князь Ярослав Мудрий посвятив і віддав в опіку Божій Матері цілу Україну. Розкажимо тоді про панування Ярослава Мудрого, а в місяці липні, коли святкуємо св. Володимира й Ольги, покажимо зараз відповідну лектуру й ілюстрації. В часі Зелених Свят відновім звичай маєння хат відвідування могил. Розкажимо тоді дітям про наші процесійні походи на цвинтарі поляглих героїв за Україну і Церкву, розкажимо тоді про наші визвольні змагання. Даймо дітям приклади героїзму, а діти це радо вислухають і оцінять.

Наші діти, в порівнянні з чужинецькими, виказують великі здібності. Треба їх піддержувати й заохочувати до науки, до користання з чужих науквих і культурних надбань, до вивчення чужих мов, бо все те буде потрібне майбутньому громадянину.

Дитині треба підшукати ровесників українців, тому треба поселюватись там де є більше українських родин із дітьми. Наші родини повинні жити з собою в приязні, взаємно себе відвідувати, щоби діти мали змогу разом бавитися і разом учитися. Кілька родин разом можуть улаштувати спільні прогульки, спільні релігійні і національні свята, спільні дитячі забави і т. д. Кожна така розривка може стати лекцією українознавства. От хочби влаштувати в місяці липні свято під ніч Івана Купала. Вибратися на прогулянку понад річку, сплести з дітьми віночки, встромити горючі свічки і пустити їх на воду. При цьому співати купальних пісень. На березі ріки розкласти ватру, а довкруги ватри діти виводитимуть хороводи, товариські забави тощо. Біля ватри улаштувати перекуску й тоді розказа-

250-ліття Дітройту

Минає 250 літ, як до берегів Дітройт-Рівер прибув на поручення французького короля, його висланник Антін де ля Мотте Кеділяк з тим, щоб завоювати Франції нові землі на американському континенті. І так 24. липня 1701 року, в лісах мішіганської пущі, Кеділяк оснував перші укріплення нового міста, яке щасливо розрослося до теперішніх часів, у велике промислове та бурливе місто.

З цієї нагоди мешканці Дітройту гучно святкують ювілейний празник. До участі у цій святі міський комітет покликав усі національні групи, які очевидно старались у часі празника маніфестувати себе як мога найкраще. Слід відмітити участь українців у трьох імпрезах, як слідує: „Міжнародній Веселці”, фестивалі співу й танку і ювілейній програмі 28. липня.

„Міжнародна Веселка” відбулась у парку на просторому острові Бел-Айл. Около п'ятьде-

ти дітям, звідкіля походять звичай під ніч Івана Купала, що означає назва Купало. При вечірньому сумерку прекрасно виглядають віночки зі свічками на ріці. При цій нагоді можна розказати про наші ріки на Україні, можна заспівати „Реветя стогне Дніпр широкий” Така ідилічна картина буде для дитини незабутня і таких картин треба створювати нашим дітям на чужині багато. У жнива вийти з дітьми в поле та влаштувати забаву, сплетену з сажинковими обрядами. Тоді розказати дітям, що Україна це збігевий шпихлір Європи, по який сягають злодійською рукою всі наші ближчі й даліші сусіди.

У нашому щоденному житті так багато нагсди до вивчення українознавства, до вироблення національної свідомости, до вщіплення в дитячі серця любови до свого рідного, а те все так непомітно, так легко, що дитина без труду набере потрібних відомостей, а що більше — вона навчиться на кожному кроці на чужині бачити Україну й любити її.

сят тисяч глядачів подивляли майстерно скомбіновану живу картину, в якій виступали по дві найкращих представниць кожної національної групи. Зміст живої картини складався з промови й виступу двох молодих представниць національних груп, з яких одна була вбрана в народню ношу а друга у модерну, вечірного стилю сукню. Кожна представниця в національній ноші, увійшовши на естраду, ставала у свого роду перспективі і таким чином зображала своє давно минуле прибуття на Дітройтську територію. Її подруга у модерній сукні творила теперішність. І так усі представниці уставлялись. Одначе ефект полягав у тому, що модерні сукні були зроблені з матеріалу райдужних красок і при відповідному уставленні й освітленні рефляторів, творили райдужний е-

фект — „Міжнародню Веселку” Оригінальна музика паркового Карільону, доповняла невидане явище. Українців репрезентували наші красуні — Ольга Кечнер і Йоанна Драгінда, а в комітеті „Веселки” між визначними особами нашого міста, бачимо імя Анастазії Вокер, української діячки.

Друга імпреза відбулась 27. липня теж на острові Бел-Айл. Фестиваль пісні і танку був присвячений піонірам та їх нащадкам, які своєю працею помогли розбудувати Дітройт. У фестивалі виступив Український Злучений Хор, зложений зі співаків Українського Національного Хору „Думка”, Хору ім. Котляревського і Хору ООЧСУ Український Злучений Хор співав під батугою Івана Атаманця та виконав дві речі — „Бють Пороги” і „Чумак” Рівночасно того вечора Василь Аврамен-

З нагоди 250-ліття Дітройту вибрано „королевою” свята молоду Павлину Гугелик, українку з роду. На світліні „Емпрес” Павлина (з маленькою короною на голові) зо свої почетним двором

ко випровадив народні танки. Оба пописи, української пісні і танків вийшли добре і наша громада вдячна шановним співакам і диригентові за їх старання.

Субота 28. липня, була вершком цілого ювілею, який почався в годині дванадцятій вполудне і закінчився в восьмій увечері. Ювілейній програмі надав великого значіння Президент Злучених Держав, який у своїй півгодинній патріотичній промові підніс заслуги міста Дітройту і його важну роль в державнім устрою Америки.

Немає потреби і місця на опис цілої паради, тому постараюсь тільки коротко подати важніше. Сто п'ятдесят різних відділів сформували шестигодинний похід, і зобразили розвій Дітройту, його красу, багатство й оригінальність. Шістьдесят „фловтів” мчались повільно головною вулицею Дітройту при звуках шістдесят бресових оркестр цивільних і військових. Між цією пишнотою і багатством, посувалася скромна група українців, в числі тридцять осіб, яку провадив ставний українець у національній ноші. За ним, на переді групи, ступала дрібною ходою молоденька українка, уродженка Дітройту — Ілейна Керилюківна. В неї на грудях біла лента говорила дороге нам ім'я „Україна” Два прапори, аме-

риканський і український були одинокою прикрасою скромної української групи.

Судьба забажала, щоб у цьому празниковому блеску і пишноті, українці мали свій ясний пункт. А була це „Емпрес” Дітройту — Павлина Гугелик, українка з роду. І цей факт дає нам властиву розраду, тому слід записати хоч деякі дані про „Емпрес” Павлину.

Вистачить тільки поглянути на Павлину, щоб добачити і цієї стрункої, синьоокої чорнявки не тільки зверхню красу і грацію, але теж високу інтелігенцію і культуру. Посвячена строго своїм студіям, не мала досі нагоди виявити себе в товариських кругах і ролю „Емпрес” Дітройту Павлина прийняла з трепетом душі. Відвідує Вейн Університет, де студіює психологію, соціологію і антропологію. Її бажанням є бути дослідником людської душі, себто — психологом.

Батько Павлини прибув до Канади малим хлопцем із Західної України і в році 1920 осівся в Дітройті. Подружений із американкою німецького роду, яка в цілості признає українське першенство, коли таке вийде питання. Тому й Павлина отверто заявила себе Українкою.

„Емпрес” Павлина була одіта в багату, білу сукню з тяжкої брокади, прикрашеної голубою

лентою, на якій блестіли розкидані золоті зірки. Білий капелюх із пушистими перами, доповняв її королівський авторитет. Окружена шістьма подружками, що творили почетний двір, „Емпрес” Дітройту стояла на своїм пієдесталі, який охороняли розкриті широкі крила сивого орла. Цілий „фловт” потопав у кучерях білого легкого оксамиту, з кружевами голубих гірлянд та розкиданих золотих зір. Тисячні маси народу вітали „Емпрес” Дітройту і її почет гримкими окликами та невгаваючими оплесками, які мішались із бравурними звуками маршової оркестри та линули далеко у світи.

6. серпня офіційно закінчилось святкування і того ж вечора „Емпрес” Павлина закінчила свою виснажливу ролю. При відповідній церемонії на міській празниковій естраді, заховалась „Емпрес” Павлина в оригінальну, до цього збудовану хатку, наче метелик. Це й означало закінчення ювілейного свята. Для Павлини настали тепер звичайні будні, в яких вона куватиме свою будучність. Українське громадянство вискаже Павлині сердечну подяку за її участь у ювілею і за вияв українського походження, а рівночасно передає їй сердечні побажання — сповнення мрій і надій.

Юлія М. Шустакевич

Марія Гриньовська

ЗЛОЧИН

Бил підвівся і підійшов до „одинадцятки”, бо звідти продирчав сигнал. Машина не працювала. Він хутко знайшов причину зупинки, помайстрував хвилинку та подав поза машину урвану нитку.

— All right!

Звідтіля показалася чиясь мала, наче дитяча рука, а в тому менті Бил опустив нитку аж на землю.

— Ready!

Робітниця, що стояла поза машиною, мабуть спішила.

— Ready! — повторила вона нетерпляче.

Бил не подавав нитки. Йому здавалося, що його тайну, яку він зберігав усеньке життя не-

чайно відкрив хтось другий. У слід за тим почуттям зродився в нього страх, що гонив його з місця на місце вже повних сорок років, а який в останній час причаївся десь у його підсвідомості і лише тихо скавулів, як дикий поскромлений тигр. Це ж було так давно, що тепер ледви зможуть його відкрити.

Але почуття безпеки, що наче то загрожувала йому звідкілясь безпосередньо, було таке сильне, що Бил трусився, а рука з піднятою ниткою помітно дрижала. Робітниця вийшла з-поза машини та відібрала нитку.

— Дякую! — сказала коротко. Її погляд задержався на Би-

ловому суворому, грубо тесаному обличчі й поповз по робочому спецподягу аж до сильних нечистених черевиків, а потім знову прикипів до обличчя.

Якесь незрозуміле коротке слово, чи лише звук спурхнуло з її уст і вона вернулася до роботи. Бил нервовно почав обтрушувати пил з одержі, а потім по черзі обійшов і наоливив машини. Ніхто не звертав на нього уваги і він задумався опершись об стіну. Його очі приссалися до однієї невидної якоїсь точки десь на протилежній стіні велетенської фабричної галі та застигли в безрусі. Він дивився, не відбираючи ніяких зорових вражень, наче десь у прірву, в пропасть, що створилася у ньому самому, присуджений на муку силою одного вчинку, сповненого в ранній

Окружна Рада С УА в Нью Йорку

На недавньому показі народної ноші в Нью Йорку представилась нам голова Окружної Ради С УА у вбранні з Угнівщини. Ми подивлялись її постать у розмашистій „венгерці“, цікаво вивязану голову, миле обличчя, підчеркнене „добрим“ намистом. Поважно й гідно дякувала вона виконавцям свята матері й численним гостям, закриваючи свято.

Оце свято матері, що згуртувало найповажніші мистецькі сили (школу Валентини Перейславець, солістку Євгенію Винниченко-Мозгову) та вивело прегарний показ народнього вбрання, було ділом Окружної Ради С УА. Притягнувши до співпраці Лігу Молоді Півн. Америки, Окружна Рада покористувалась силами тут роджених дівчат до виведення строїв. Це й послужило підставою до основної інформації про народне вбрання та зазнайомлення їх із його правилами.

Окружна Рада С УА постала в Нью Йорку у 1940. Перед тим усі місцеві Відділи тісно співпрацювали з Екзекутивою С УА і творили немов „прибічну раду“. Згодом це дало почин до створення окремого надрядного гурта з покійною Юлією Яремовою на чолі. Того ж року Окружна Рада вступила до Ньюйорської Федерації Жіно-

чих Клюбів. Делегаткою до цієї Федерації стала п. Іванна П. Бенцаль.

Від того часу Окружна Рада С УА діє після наміченого пля-

П. Іванна П. Бенцаль, голова Окружної Ради і референтка суспільної опіки С УА, у вбранні з Угнова, що його виводила на показі народньої ноші в Нью Йорку. На голові повязана хустка з „чубом“. Біла сорочка з викладаним коміром та справжнім „добрим“ намистом. Вгорнена в жіноче хутро, темносиню „венгерку“, підбиту синими баранками.

ну. Це є — об'єднання існуючих тут Відділів для спільних виступів, виконання особливих завдань та репрезентація в Федерації Жіночих Клубів.

П. Іванна П. Бенцаль очолює Окружну Раду й досі. Півних десять літ стоїть невтомно на чолі товариства, виконуючи й інші громадські праці попри те. Бо п. Бенцаль є від 1945 р. головою Жіночої Секції ЗУАД Комітету. Від першої хвилини, як почалася допомогова акція скитальцям, вона станула в проводі її. Тисячі „бейлів“ випакуваного вбрання, стільки ж пачок харчів пішли за її й її співробітниць старанням до Єврили. Коли ця акція припинилась внаслідок приїзду скитальців, перейняла вона працю при зустрічі кораблів. Як асистентка секретарки ЗУАД Комітету п. Іванна Бенцаль працює вже довший час та вітає багатьох новоприбулих, улегшуючи їм перші їхні кроки на суші.

Перед Окружною Радою С УА тепер нове завдання. У жовтні ц. р. плянує вона величаве свято Наталі Кобринської в 100-літні роковини її народин. Вже тепер іде приготування до цього виступу, що згуртує найкращі мистецькі сили та гідно звеличає роковини нашої плінірки.

молодості. Цей вчинок став одначасно карою.

— Кара? Може бути взагалі того роду кара? Хто ж тоді карає? Дурниці! Це просто страх перед судом і вязницею. Все!

За вікном сопів вантажний поїзд. Бил оглянувся кругом себе. Всі робітничі були зайняті своїми справами. Кому ж із них цікаво було глядіти за мовчазним дідом? Жінка з „одинадцятки“ пильно слідувала за роботою. Усе ж таки, звідкіля той страх? Почуття небезпеки ніколи не було в Била імагінацією. Коли зродився страх, то, значить, для цього була серйозна причина і треба було настожити всю чуйність, щоби не попастися туди, куди не хотілося йти. Це так якось завжди було в Била. На протязі більше сорока років блукаючи в гуша-

вині власних пристрастей, почуттів, міркувань, він відкривав безліч тайників у собі самому, що вони існують, а одночасно не хотів їх признавати. Усе це йшло врозріз із діалектичним матеріалізмом, що його він пристрасно зубрив ціле життя в погоні за виправданням свого злочину, а признати людину чимсь більшим, як складною машиною, зовсім не лежало в його інтересі.

— Звідкіля пливе небезпека? Хто знає тайну минулого?

Бил перейшов біля всіх машин туди та назад. Усе було таке саме, як день-у-день, як було вчора, як буде завтра. Але позірність незмінності не приспала старого лиса. Він насторожено, із злістю нюшив довкруги себе й поглядом відшукав „одинадцятку“ Робітничу підве-

ла очі та приязно посміхнулася.

— Неймовірно гаряче! — сказала вона вголос з якоюсь особливо співучою інтонацією, з якою ніхто не говорив з урожденців того міста. Бил завважив, що вона дуже акуратно та з великою вправою виконує свою роботу. Акуратність була слідна також в її цілому вигляді. Навіть очі в неї справляли враження свіжого вимитих у якійсь особливій воді, бо розсівали кругом тепло та лагідність. Але... одночасно вони були такі проникливі, що Бил більш не сумнівався: небезпека чигала на нього саме від цих очей.

— Ти приїхала сюди з Тексас? — запитався він у жінки і зразу пожалував. Він же ж зрадив себе самим тільки своїм питанням.

Чи йдете з часом?

Нещодавно прочитала я, що заст. президента і бувший посажник Нью Йорку одружились. Оба активні, старші панове, завзяті політики, а жінки їх — молоді красуні, що тільки що перейшли двадцятку.

Пригадалось мені зі шкільних часів, яке то розворушення викликала колись у сьомій класі вістка, що Анночка йде заміж і перестане вчитися. Всі ми були перейняті тією подією: Анночка — товаришка спільної лавки, стане жінкою нашого господаря класу, а йому вже близько сорок літ!

Скільки ця подія викликала була міркувань у світі смотриків! Наш господар класу ніяк не підходив під взір уявленого "молодого", стрункого, з кучерявою чуприною хлопця. Тоді мені не були відомі мотиви мужчини в середньому віці, що шукає можливості відмолодження по найменшій лінії опору. Не знали ми, що середній вік небезпечний тим, що психічне вичерпання загороджує доступ свіжого струму життя. Коли тому не протиставитись, то бистрі води того дня поллитувуть попри, почнеться життя минулим — початок старости.

Правда, цей спосіб відмолодження не кожен може спробувати. Він найбільш яскравий, хоч не завжди успішний. Але мені хотілось би сказати пану

радникові, що його майже щодня стрічаю, щоб не жив тільки споминами своїх авансів і успішних судових процесів, а радше вивчав англійську мову. Він був колись дуже інтересний і поступовий — умів цікаво висказатись до кожного питання дня. Не можу йому порадити приставати з молодими дівчатами. У нього дуже симпатична жінка і вже ради неї повинен він зясувати собі, що життя йде вперед і ні йому, ні нікому другому не вільно застрягати в особистому минулому, яке б воно не було й блискуче.

А що з жінками? Найкраще тим, що мають діти. Вони силою факту мусять себе приновити до життя, яке входить у хату вікном і дверима. Правда, є мами "оригінальні", що замикають очі і вуха на все нове. Не хочуть признати того, що сучасна доба може мати добрий вплив на молодь. І що варто і їй самій те зрозуміти. Вони бідні — життя піде понад їх головами, а вони зостануться самі і згіркілі.

Але вже нема гірших типів, як такі жіночі "радники". Чи не смішна така жінка, що жадає для себе пошани при фабричному станку тільки тому, що вона була колись у минулому "панею меценасовою"? Ніяк не годна зрозуміти, що заслуги її мужа, або її власні тут не да-

ють їй товариського чи суспільного авторитету. Минулося! Треба викресати з себе нову енергію. Здобути собі признання, приятелів, приклонників новою працею, новими здобутками. Це неважно, що теперішнє наше оточення зовсім інакше. Проте воно скоро зміркує й оцінить справжнє товариське вироблення, навіть не знаючи нічого про походження чи освіту своєї товаришки праці.

Людина, що живе минулим, стає нецікавою для круга знайомих. Тільки живучи в часі і з часом, розвиваємось і йдемо вперед. Шукаймо дороги до того!

І. Б.

ПРЕДСТАВНИЦЯ ІРО ВІДВІДУЄ НОВОПРИБУЛИХ

Міс Валерія В. Паллінг, що працювала в ІРО в Німеччині, зєднала собі признання й симпатію українських кругів, що бачили в ній свою приятельку. В літніх місяцях ц. р. міс Паллінг побувала в Злучених Державах, де й відвідала ряд українських новоприбулих родин, що їх знала давніше. Своім щирим відношенням та мудрою порадою вона внесла багато тепла в їхню емігранську дійсність. Оцею своєю поведінкою вона доказала, як глибоко й основно розуміє вона своє покликання суспільної працівниці.

— З Тексас? Ні, я приїхала з Європи, зовсім недавно. Це перше місце в якому я улаштувалася на роботу. А Тексас це південний стейт Америки.

— Правильно. Ти вже колись раніше працювала в ткальні?

— Так! Останніх шість років.

— Як тебе звати?

— На моїй батьківщині кликали мене Славою. Це те саме, що Глорія.

Бил відійшов.

— Старіюся, — сказав він до себе та попрямував до кофитерії, бо саме гудок сповіщав снідання.

Пливли дні, відміряні та однакові. Сидячи раз за обідом Бил чомусь оглянувся. Глорія сиділа при сусідньому столі й їхні погляди зустрілися з собою на одну коротку мить. І тоді він уже не сумнівався: вона

знала його тайну. Проте зразу Билові на допомогу прийшов услужливий, здоровий, людський розум:

— Вона ж з Європи. Про Тексас напевно лише колись чула, може й читала, а про мене не могла ж мати найменшого уявлення. Дурниці мені верзуться.

Знову минуло споро часу.

Глорія змінила мешкання і тепер їздила з Билом у одному напрямі підземною залізничкою. Вони, значить, жили десь у сусідніх кварталах. Говорити з нею було дуже цікаво. Бил швидко переконався, що він ще ніколи не мав кращого товариша. Вона була дуже тиха, але на велике диво вміла завжди знайти розумну відповідь на Билове питання. Старий уже більше не боявся її. Зовсім нав-

паки. Він якось добре почувався в її присутності. Вона вміла створювати біля себе атмосферу довіри та спокою, а це для Біла значило більше, як хтонебудь міг собі уявити.

Одного дня ішов зливний дощ, коли робітники залишали фабрику. Суконка Глорії була місцями таки добре волога, коли вона, важко дихаючи, присіла в залізничці біля Біла. Бил держав у руці зелену яворову гілку з крилатками — насінням. Діти, мабуть, покинули тут цю гілку, вертаючись із школи. Глорія смикнула за одну крилатку та вилущила насінинку на долоню.

— Про що думаєш? — запитався старий, а його розумні очі посміхнулися приязно зпід втомлених повік.

— Дивись, яка вона малень-

Учена-ботанік

Безперервний нью-йоркський потік авт і міст через Іст-Рівер помягшується зеленню дерев перед самими вікнами.

„Коли Ви почали цікавитися ботанікою?“ — питаю я в Наталі Тихонівни.

І вона розповідає мені про своє дитинство в Києві, в зелені, в садках („І тут, у Нью Йорку пощастило з зеленню!“). Дівчатком полюбила природу — викопувала і пересаджувала рослини, ловила жаб, а то й виводила їх із ікри.

А від батька, відомого українського народника-письменника, Тихона Осадчого перейняла любов до людей, мрії про учителювання. Дівчинкою їздила з батьком по селах: батько розмовляв з селянами, дванадцятирічна Наталя з сільськими дітьми.

По закінченні гімназії без вагань вибрала собі життєвий шлях — поступила на природничий відділ Вищих Жіночих Курсів у Києві.

Дев'ятнадцять років одружилась із Олександром Алоїзовичем Янатою. Тоді, в 1910 році, це був студент сільсько-господарського відділу Київського Політехнічного Інституту, а потім здібний учений-ботанік і агроном; у революцію співпрацював з Петлюрою, потім намагався розбудувати українську науку, українські високі

школи. То був блискучий організатор, безкорисно відданий українській справі.

І Наталя Тихонівна стала захопленим ботаніком. Вибрала собі вужчий фах: лікарські рослини. Вивчала, які саме рослини вживають у народі для лікування, щоб потім ці рослини запровадити в медицину. Це була творча, захоплююча робота — припадання до джерел народної мудрости. Наталя Тихонівна їздила з села до села (всього обїхала 133 села) і розпитувала селян (всього розпитала 533 особи), якими рослинами вони лікують певні хвороби. Називали давно відомі рослини-ліки, як соняшник, чорнобривці, красолі. Але були й нові знахідки: виявилось, що біле латаття лікує серце, в двадцяти селах пишну півонію уживали, як лік, а в 35 селах збирали на ліки сині сокиринки.

Наталя Тихонівна знайшла, що селяни Мелітопільщини лікують ревматизм зіллям „гармала“, що росте, як буряк, на південній Україні. Наталя Тихонівна привезла гармалу до Харкова, коріння її дослідили в лабораторії і визнали її добрими ліками від сонної хвороби. Так це українське зілля потрапило до списку лікувальних рослин.

Скільки було цікавих зустрічей на далеких шляхах! На Одещині зустрілась бабця 102 ро-

Наталя Тихонівна Осадча-Яната
учена-ботанік, член-кореспондент
УАН.

ків, жвава і рухлива. Зналась на рослинах, але берегла таємниці, та проте їх видали бабині родичі, показавши деякі з рослин, що їх уживала знахарка. Міський лікар розповів, як бабця колись травами вилікувала від бешихи його попередника — лікаря, який сам ніяк не міг вилікуватися. А то колись бабцю заарештували за „незаконне лікування“, а вона вилікувала якесь начальство і її пустили з тюрми.

За вікнами Іст-Рівер, а ми ходимо росяними травами з знахарками і вишукуємо зілля... ми їздимо підводами з села до села до села... нам розповідають в якому зіллі треба скупати дитину, щоб не було жовтячки...

Наталя Тихонівна показує

ка, ця насінинка, а в ній приховане життя цілого лісу. Аж лячно стає, коли про це думати.

— Лячно? Ні! Це тобі лячно, бо ти думаєш категоріями біблії, а я діалектично-матеріалістичної науки.

— Гм! Наука! Це велике слово, коли йде про зовнішній світ. Але ж ти лише подумаєш, що ти в тому світі становиш зовсім окрему частину, якої на добавок ти зовсім не знаєш, то зараз на вступ доводиться трудно в розбиратися у тому всьому? Ти мене розумієш?

— Ні!

— Я маю на думці все те, що відноситься до науки психології. Проте я виясню тобі ліпше на прикладі. Це було на Україні в часі першої світової війни. Лінія фронту відсунулася від нашого міста і я гралася на те-

расі, сидячи разом із батьками. Мені було тоді не повних вісім років. І ось без ніякої причини мені стало дуже лячно. Я з криком побігла в сад, а тоді в хату поцілило стрільно. Мої батьки згинули, хата згоріла. Звідкіля знала я тоді, що мені грозить небезпека? Вибач, чи я сказала щось невласливе? Мені здавалося, що ти... —

— Нічого, нічого. Тобі, мабуть час висідати.

Глорія стрибнула до виходу. Старий Бил сидів суворий і розгублений. Щойно через декілька хвилин завважив він, що Глорія забула свою сіру паперову течку і швидко простягнув по неї руку. Від першого дня, коли лише та жінка появилася на фабриці, вона заєдно щось писала, чи креслила в нотатнику.

— Цікаво, що воно таке? Го, го! Тут же ж ціла фабрика! Бос, дівчата, а ось лише сама рука. Сильна робітницька рука. Наче не мальована, а дійсна! На кожному малюнку слідний поспіх, незакінченість, але кожен із них чітко підписаний з датою та назвою. Тут лише очі та чоло. Ага, це очі тієї італійки. Справді гарні очі. А це... — Бил натрапив на свій портрет і знерухомів. Він був намальований так, як звичайно сидів за столом у кофитерії і подібність була більш ніж яскрава. Все характеристичне для його обличчя було сконцентроване в очах і чолі під старою заяложеною шапкою. Погляд був спрямований в одну точку, якої, власне, не було зовсім, у те „ніщо“, в яке він заєдно був задивлений.

Але все це не прикувало до

свої друковані праці, показує портрет одної селянки, що водила її по луках та лісах, показуючи цілющі трави.

„Я все життя присвятила науці“ — каже Наталя Тихонівна.

Життя ж ішло важко. В 1933 році професора О. А. Янату заарештували, як українського національного діяча. Він проїшов хресний шлях концтаборів, Соловки; помер на Колимі в 1938 році. Наталю Тихонівну звільняли з праці, позбавляли права голосу. Потім еміграція, чужина.

Тепер Нью-Йорк. Праці за улюбленим фахом ще немає. У вільний час Наталя Тихонівна обробляє свої старі матеріяли — такого повного вивчення лікарських рослин, як Наталя Тихонівна, на Україні ніхто не робив. Минулої зими Наталя Тихонівна прочитала дві доповіді про свої дослідження на конференції біологічної секції УВАН та на засіданні Обеднання Українських Лікарів в Америці.

„Якже Вам в Америці?“

„От квартира добра, зелень бачу. Подала заяву до Американської Асоціації Ботаніків“, бо вони зацікавилися працями ботаніків-ДП. Оце чекаю на їх рішення. Готую до друку статтю про лікарські рослини України“.

Любов Дражевська

Приєднуйте передплатниць для „Нашого Життя“!

себе Билової уваги. Біля стола на підлозі валявся покинутий ніж, а малюнок носив коротку назву: Совість .

Бил схопився за голову і сидів наче завмерлий . . . З того часу він виминав Глорію і не говорив із нею.

Аж одного ранку, коли йшли від залізнички на фабрику, вона звернулася до Била:

— Сьогодні я працюю тут востаннє. Мені пощастило знайти працю по моїй спеціальності.

Бил подивився їй у вічі. Вона робила враження чогось досконало чистого й старий порівняв її до стерильної вати.

— Чому ти не сказала мені того раніше?

— Коли ж? Вчора, коли ми верталися з роботи, я ще сама

Пам'ятаймо про залишенців!

Акція допомоги залишенцям, започаткована Комітетом „Мати й Дитина“ розвивається. Збірний пункт у Філадельфії зібрав знову партію одягу й уже висилає її.

Наспіли запити в справі збірних пунктів із Дітройту, Ютики, Сан Франціско, Пітсбургу. Відповідь дістануть безпосередно. Та всім, що бажають допомогти скитальцям та хотіли би включитися в цю акцію, пригадуємо, що допомогу треба проводити продумано.

Ми знаємо, що в Німеччині клімат суворий, а залишенці живуть часто в лихо отоплюваних бараках. Тому треба жертвувати речі практичні, в доброму стані. Тепле білля, міцні черевики, добрі вбрання, плащі чи куртки.

Ще раз зазначаємо, що на скитальщині залишилась велика перевага мужчин. Тому потрібне в першу чергу чоловіче вбрання — сорочки в доброму стані, убрання, светери, черевики. Все повинно бути чисте й долатане, бо самітні мужчины не вмюють собі самі направляти.

Пригадуємо, що це вже не роки 1946-49, коли все населення Німеччини було бідно зодягнене. Тепер уже всі там прилично вбрані й не голиться, щоб наші залишенці відбивали від доквілля. Не висилаймо ту-

ди таких річей, що дуже приношені й подерті!

Коли хто не має порядної речі, що її міг би пожертвувати, нехай причиниться харчем. Цукор, товщі мило — це продукти, що й тепер за них трудно в Німеччині. Тому товщ, чи цукор у бляшаній пушці радо прийме кожен збірний пункт.

До Комітету „Мати й Дитина“ вплинуло багато прохань від поодиноких осіб — надіслати їм поштові наліпки ЗУАДКомітету. Зазначаємо, що цими наліпками може користуватись тільки збірний пункт комітету „Мати й Дитина“ Коли в місцевості такого немає, слід його заснувати в порозумінні з Відділом Союзу Українок Америки. Оснування такого збірного пункту зголосити до Комітету „Мати й Дитина“ у Філадельфії. Звідсіля дістануть подрібні вказівки щодо способу опакування та згадані поштові наліпки. Наліпки є заадресовані на станицю ЗУАДКомітету в Мюнхені-Пазінг і будуть розділені під наглядом Обеднання Українських Жінок у Німеччині.

Зима за плечима! Сотні бездолених чекають нашої допомоги! Тому поспішайте з допомогою!

Олена Лотоцька, голова.

Надія Іщук, секретарка.

ШІСТДЕСЯТЬЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

У серпні святкують українці Канади 60-ліття свого поселення. Святкування проходять дуже врочисто в провінції Алберта. У них взяв особисто участь прем'єр Канади Ст. Лоран і представник св. Отця кардинал Є. Тіссеран. У зв'язку з цим ювілеєм відкрито в музею Елк Айленд Парку модель української галицької хати. Чепурна білена хатина під соломяною стріхою, поділена на дві половини, з ясними вікнами та привітним входом навіває живий спогад про наше село.

На початок вересня заповіджені святкування в Вінніпегу, Ман., де відкриється виставка української культури. Туди входили б три відділи: образотворче мистецтво, народне мистецтво, книжка і преса.

Гадзен, червень 1951.

НАШИМ МАЛЯТАМ

ОСІНЬ

Ой, сонечко, світоньку
Де ти є?
І за чим та хмаронька
Сльози лє?
Чому вітер сердиться
Аж реве?
Нашо із берізоньки
Листя рве?
Чому вянуть квітоньки
На лугах?
Де поділись пташечки
У гаях?

К. Перелісна

ЯБЛУЧКО

Зеленою муравою, холодком,
Котилося яблучко беріжком.
А я тєе яблучко підніму,
Із роси холодної обітру.
Ще на ньому сонечка теплий

слід!!

Подарую лялечці — на обід!
І в. Савицька

ТИНОК (рухлива гра)

— Ой, хто буде мені помагати?
— Ой, хто буде тинок заплітати?
Наш дід зажурився
Тинок завалився
Нема його й сліду.
— Не журіться діду!
— Ми будем скакати
Тинок заплітати.

Проказавши, чи проспівавши цей віршик, — діти стають в ряд на віддалі витягнутих рук одне від одного. Це — кілки. Дитина, що стоїть остання в ряду — починає обскакувати „кілки” на одній нозі так, як у тину обплітають (як городять) себто: стрибає спереду одного кілка, а потім позад другого і т. д. Коли дострибає до першого в ряду кілка, тоді сама стає кілком, а починає стрибати інша дитина, що стоїть остання в ряду. Гра кінчається, коли всі діти по черзі перстрибають.

Коли дітей мало, то можна, (як грають у хаті) становити стільці замість дітей-„кілків”. Меншенькі діти, яким важко ще стрибати на одній нозі, — оббігають кілки.

Хто не доскаче до кінця — дає „заставу”-фант і виходить з гри.

По закінченню гри — розграють „застави”-фанти, як звичайно.

Записала Одарка Романова

ПОКВАПНИЙ

По саду я раз гуляв
Поміж груш і слив
Спілу грушечку підняв,
Лакомо вкусив.

А у груші тій оса
Шпиг мене у ніс...
Ніс напух, мов ковбаса
Щастя, що не тріс!

Р о л я н и к

ОСІНЬ У ГОРОДІ

Вийду я на грядку
У городці своїм:
Відцвітають квітки
По городчику всім.

Ой, ви, квіти, квітки
Ой, пахучі мої!
Бліднуть ясні зірки
Жовкнуть пишні гаї.

Йдуть осінні дні,
Холодок настає —
Час на сховок мені
Дати сім'я своє.

Р о л я н и к

ПЕРШЕ ЯБЛУЧКО

Вчора перше яблучко допіло,
Аж увесь садок зарумянило.
А сьогодні позбігались дітки
Та й зірвали яблучко із вітки.
Хоч зірвали, то його не їли,
Загорнули в полотенець біле...
І дали маленькій Неонілі,
Що в лікарні хвора дві неділі.
Як дівчатко яблучко дістане,
То напевно краще йому стане.

Р о л я н и к

ПЕРЕПОЛОХ

На зеленім килимочку
Сидить купочка грибочків:
Посередині Лисички,
Побіч з ними Печерички
Хусточками запляся
І за рученьки взялися;
Біля них Сморчок-дідок
Похилюся на ціпок,
Нашоросив свої вуха,
Що говорять, пильно слуха.

Маслючата ж, мов котята,
Причепились коло тата,
Із-під листя виглядають,
Що говорять, підслухають.

І Рижки із-попід моху.
Прислухаються потроху.
А Опеньки балакучі
Цокотять собі у кучі,
На пеньочку від дубка,
Про царя-Боровика:
„Оттаке то йому лихо!
Підійшла бабуся стиха
Й з головою капелюха
Одірвала аж по вуха!”
Маслюк мовив: „То не диво!
Ще минулося щасливо.

Кожен з нас аж потерпає,
Коли бабу тут стрічає.
Ходить з кошиком потвора...
Ось послушайте: ще вчора
Тут в бору вона блукала,
Маслюків усе шукала”...
Тут Сорока: „Де? де? де?
Знов до лісу баба йде!”

Маслюк зразу: „Боже мій!”
Та у листя шурх мершій.
Рижки жовті тільки „Ох!”
Й заховалися у мох.

Печерички ж і Лисички
Геть побігли аж до річки,
А Опеньки — гай, гай, гай!
Провалились... Не шукай!

К. Перелісна

ПО ГОРІХИ

Золотаве та ворсисте та широке та рясне заляло ліщину листя — навіть зір не прозирне.

А під листям тихо-тихо на тоненьких гілочках причаїлися горіхи у зелених колушках.

Ой, горіхи, не сховатись, хоронись, не хоронись — як наскочим ми, малята, в мовчазний осінній ліс...

Затремтить ліщина сміхом, різнобарвно зацвіте...

Не сховаються горішки попід листя золоте.

Ой, поглянь, які хороші! Та усе по два, по три!

Лесь у шапку, Дарка в кошик... От і радість дітвори!

Петрик тягне повну торбу, Галя в пелену збира. Сонце тихо суне вгору — вже й обідати пора! От малеча вся зійшлася — повні кошики в руках.

— Тільки де ж це наша Тася, метушлива та метка?

Заховавшись під гілку, під кущем в рясній траві, Тася дивиться на білку, що ось мелькає в листві.

Тася стиха ледве диха... ворухнутися — біда! А звірок гризе горіхи й шкаралупку викида. Стриб на гілку, вигне спинку, розкошлатить довгий хвіст та з ліщинки на ліщинуку, та з-під листячка — під лист!

Та така ж мала та спритна та забавна та прудка... Час збігає непомітно — все б дивилась на звірка.

Тільки чути — кличуть: „Тасю!“... Підвелася — білка стриб! Вмить метнулася, подалася в лісовий зелений гліб.

А до Тасі діти з сміхом: „Що ж ти, Тасочко сама? Де ж усі твої горіхи?“ — А горіхів і нема.

— Ах, ти ж білко-сіра спинко! Що ж ти Тасю підвела? Через тебе цю торбинку я порожню принесла!

Та сміється Тася рада, бо малі приятелі — Дарка, Лесь і Петрик радо всі горіхів їй дали.

Наталія Забіла

КУРОЧКИ

На подвірі курочка
Ціп, ціп, ціп.

Ось Маринка й Юрочка
кришать ціпкам хліб.

Ціпки бачать кришечки,
дзьобики — тук-тук.

Весь шматок, ой, лишечко,
вихопили з рук.

Н. Забіла

ОЩАДНА БІЛОЧКА

Були собі дві білочки, дві сестрички, старша й менша. Лісом мандрували, по деревах стрибали, шукали смачних горішків. А восені в лісі на ліщині горішків чимало, самі знаєте. Не лиш білочки, але й малі діти ходять у ліс на горіхи.

То старша білочка, як, бувало, найде кілька горішків, одного-два зість, а решту занесе в дупло, заборпає в мох, заховає. А менша що знайде, те й зість.

Доки була лагідна осіння погода, то ще нічого! Менша білочка голоду не боїться; як зголодніє, стрибне на гілку ліщини, і обід готовий!

Та ось, раз вітри привіяли сльоту. Хмари сірими плахтами сунуться по небу, плачуть дощем. Вся деревина стоїть мокра. По стовбурах, по галузці, з пожовклого листя стікає вода. Ой, як непривітно! Білочки-сестрички одна до одної попригортались у дуплі. Краще спати, ніж по мокрому лісі ходити! Та ба! Спати можна, але їсти хочеться! А менша білочка на голод дуже нетерпляча! От, вона виставила носика з дупла на дощ і аж затрусилась від неприємності.

— Ух, як погано, мокро, холодно! А я голодна! Сестричко, скажи, що буде сьогодні з нашим обідом?

— А що ж? Нічого! — відповідає старша білочка підсміхаючись. — Будемо постити!

Менша білочка заплакала: — Я не вмю постити! В мене в животику порожньо! Якби я наїлась вперед, то, може, я тепер і постила б... А я голодна!

Тоді старша білочка стала порпати на дні дупла в моху й добула кілька горіхів: — Прошу, сестричко, до обіду!

Менша білочка дуже зраділа, а ще більше здивувалась: — Звідкіля ти їх маєш?

— Та що ж! Всіх горішків не поїдала, щадила, на чорну годину відкладала, — каже старша білочка.

— О, ти мудра! — похвалила менша білочка. — А я до цього якось не додумалась! Відтепер і я буду робити так, як ти, — буду ошадна.

Роман Завадович

ЗАГАДКА

Прийшла в ліс Плетяна,
Шукати того пана,
Що білий кожух,
Рудий капелюх.

(від і жипоу)

Влаштуємо мешкання

Дорога пані Олено!

Давно ми вже не мали від вас ніякої вістки. Втомливі спекою вакаційні місяці не сприяють писанню, це правда. А всеж таки нам цікаво знати, чи ви вже покінчили ваші завіски на вікна до їдальні та коли ми зможемо їх побачити на світлині?

У ч. 6 „Нашого Життя” ми торкнулися питання декоративних тканин в Америці та можливості їх примінення в нашій хаті. Тоді ми говорили про

ПЕРЕД НАШИМ ДЗЕРКАЛОМ

— Чи є якась різниця між домашньою „тривалою ондуляцією”, а тією, що виконана спеціальним апаратом?

— Ваш запит трохи неясний, бо домашня тривала ондуляція (перманент) це тільки відміна ондуляції, виконана в „зимний” спосіб.

Щоб ви зрозуміли різницю між тими ондуляціями, зясую вам найважливіше про кожну з них, а тоді зможете собі вибрати ту, що вам підходить.

Донедавна були дві методи тривалої ондуляції:

1. Тривала ондуляція „гаряча” Вона складається з двох етапів — набрякання волосу та закріплення його в кучерявій формі. Рідини, що їх уживають при цій ондуляції, діють лише під впливом вищої температури й охолодження. Потрібне тепло дають електричний струм або хемікалії.

2. Тривала ондуляція „зимна” мусить бути виконана бездоганно та дуже осторожно. Вона теж переходить дві фази — редукції та оксидації. На думку спеціалістів, вона не впливає шкідливо на волосся, коли переведена як слід. У деяких випадках навіть скріплює його завдяки посиленню сіркових сполук того процесу.

Недавно впроваджено третю методу ондуляції, що найменше ризикозна. Це є ондуляція „літна” при приміненні мірної температури. Це сполука обох попередніх метод: діяння сильнішої рідини при нижчій температурі на структуру волосся є лагідніше.

Д-р Ол. Піснячевська

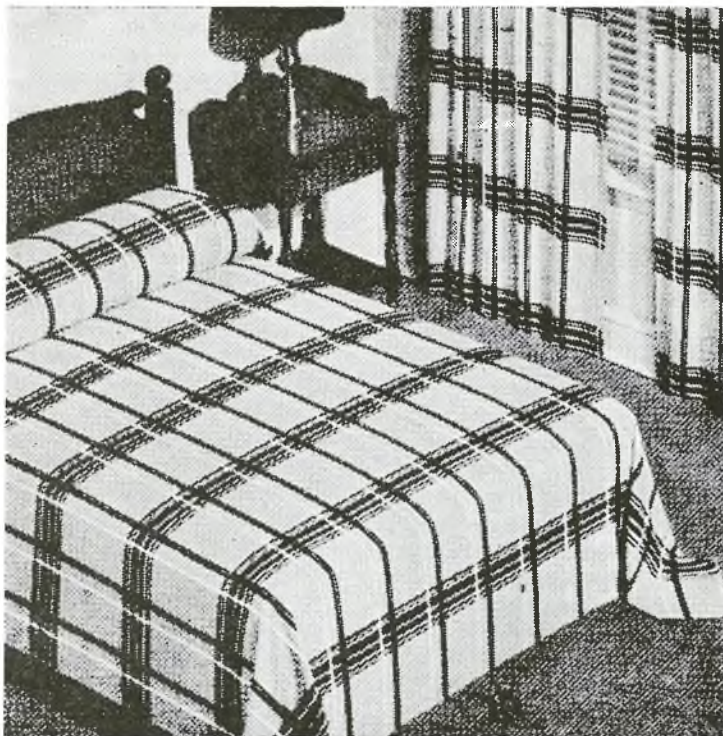
„смугасті” тканини з бавовни чи юти, ткані на пів-механізованих станках, які на ринку відомі під назвою „mopk cloth” Вони бувають також дрібно або грубо „кратчасті” та на перший погляд нагадують наші покутські верети або гучульські бесаги. Ті тканини добре даються примінити в українській хаті тим, що вони гармонізують із нашими вишивками і своїм кольоритом і простотою геометрично-побудованого орнаменту.

На світлині бачимо зразок такої тканини у крату, що примінена як накривало на ліжку та як драперія на вікна у спальні. На природньо-сірому тлі червоно-чорна або цеглясто-чорна крата радує око своїм сито народнім кольоритом, найбільшлюбленим в українській орнаментациї.

Виробляють також складніший рисунок, що складається з більше крат із більшою кількістю красок. Вони дуже гармонійно повязані з собою, хоч краски виразні, спілі. Такі тканини годяться на покрівці на меблі, портієри, драперії, накривала на дитячі ліжка.

Окрім цих пів-фабричних чи фабричних тканин бувають ще тканини, виконані на ручних ткацьких станках. Так виробляють дрібні декоративні предмети — скатерті, доріжки, рушники, серветки ітд. Взагалі домашній ткацький промисл в Америці дуже поширений, а в ньому жінки вибиваються на перше місце. Тому цьому питанню присвяtimo більше місця в черговому числі. А поки що чекаємо на вістку від Вас. Прийміть щирий привіт!

Ваша Стефа

Сучасну спальню можна прикрасити тканиною, що нагадує наші покутські верети. Такі тканини у красках чорно-червоної, або чорно-цеглястий прегарно надаються на драперії та накривала на ліжка. Набути їх можна в кооп. „Базар” у Філадельфії (гл. оголошення).

Легкість прання залежить від тканин

В пранні білля, убрання та інших речей завважаємо, що не кожне однаково відпирається. Із деяких речей бруд злазить скоріше, ніж із інших.

Різниця у пранні залежить не тільки від міри забрудження предмету, але й також від того, як бруд всякає в тканину. Рід волокон прядива найбільше вирішує легкість чи трудність усунення бруду. Коли оглянути мікроскопом штучно вироблені волокна таких тканин, як рейон і найлон, то побачите гладку, суцільну поверхню. Речі з таких тканин відпираються чудесно, тому що бруд держиться дуже вільно й слабо на гладкій поверхні й при найменшій сполуці з милом, відпливає без труднощі.

Знову природні волокна як вовна, бавовна й льон не мають гладкості. Під побільшавим шклом вовняні волокна виглядають покручені і покриті вистаючими лусковатими латками. Бавовна має закрути наче скручена стяжка. Льняне волокно показує грубіші й тонші сполуки у відступах.

Саме оці питоменності волокон прядива у тканинах впливають на міру забрудження. Що більше волокна нерівні своєю структурою, то більше сприяють забрудженню. Навіть і штучні волокна не всі однакові, бо ж є так звані „спан найлон” і „спан рейон”, яких прядиво має вистаючі, волохаті волоконця. Кожне волоконце приймає бруд.

Найлон і рейон мають ту добру прикмету, що відпираються дуже докладно з плям. Сама будова волокон настільки туга й гладка, що не сприяє втяганню вогкості й пляма не всякає в нутро волокна.

Спосіб прядення і ткання теж впливає на легкість чи трудність прання. Вільно прядена нитка без тісного скруту вільніше укладається в тканині й тим улегшує прання. До цього роду належать трикотове спідне убрання. Знову такі тугі тканини, із яких шують „оверолс”, мають не тільки тісне прядиво, але й туге ткання. Убрання з таких тугих тканин назагал переться добре, але тільки тоді, коли воно не є запущене.

З бавовняних тканин найлегше перуться ті, що мають прядиво з довгих волокон і техніка ткання виконана рівними, гладкими перехрестями, як це маємо в доброякісних простиралах і пошевках. Тканини з діагональним укладом ткання (твил) перуться добре тоді, коли не є надто забруджені. Гудзоваті, волохаті й подібні тканини дуже легко приймають бруд і їх треба частіше прати, щоб не запустилися.

Знаючи дещо про волокна, прядиво й ткання можна улегшити собі немало праці з пранням. Деякі роди тканин потребують частішого прання ніж інші. Важне запам'ятати, що за-

пущений бруд вимагає змякання й тертя в пранні, що ослаблює тканину.

У сучасних текстильних виробках вже появляються нові викінчення тканин, що не приймають бруду. Для тієї цілі імпрегуються прядиво синтетично-живичною субстанцією, яка не тільки діє відпорно на бруд, але також протидіє скорченню і зморщенню тканин. Через те тканина стає тривалішою.

Коли купується убрання або тканини на ярди, завсіди треба перевірити всі наліпки, картки й прочитати подані на них інформації відносно роду волокон, викінчення й способу чищення. Деяке викінчення вимагає сухого чищення, а не прання в воді.

С. Стечишин

Відживна вартість горіхів

Горіхи ще досі не знайшли собі належного місця в денній їжі. Мабуть тому, що горіхи дорогі, їх подається по їжі тільки як лакоминку, або приправляється ними печиво та десерти.

Горіхів є багато різних родів. Такі горіхи як міддали, кокоси, волоські і пікани зачисляються ботанічно до овочів. Пінатові (земні) горіхи належать до тої самої ботанічної родини що горох, фасоля, біб і сочевиця. Всі горіхи містять у собі протеїну (білок) з високоякістевими аміновими кислотами нарівні з мясом.

Протеїна становить органічну основу всіх чинних тканок тіла. Без протеїни життя немислиме. Для тої організм мусить денно одержувати протеїну з харчів.

Протеїна ділиться на менші складові одиниці, т. зв. амінові кислоти, яких є багато родів. Стравлені протеїнні харчі переходять у кров у формі амінових кислот. Питоменності і чинності тих кислот неоднакові. Деякі з них є більше вартісні ніж інші, і через те необхідні для життя. Добої якості амінові кислоти творять нові тканики тіла і відбудовують старі. Сьогодні наука звертає більше уваги на амінові кислоти ніж на вітаміни. Високовартісні амінові кислоти знаходяться в таких харчах як мясо, риба, яйця, молоко, сир і горіхи.

Саме той факт, що деякі дикі звірі живляться горіхами і отримують із них потрібні для життя складники потверджує погляд дослідників відживи про високу вартість горіхів.

Другим визначним складником горіхів є вітамін тіямин, що належить до великої родини вітамінів В. Є це протиневротичний вітамін, і якого діяння сполучене з нервовою системою. Цей вітамін скріплює здоровля нервів, побуджує апетит, усуває втому, впливає на ріст дітей, підносить настрій та бистроту думання. У другій світовій війні керманічам літаків призначувано щоденно пайки цього вітаміну для більшої справности в їхньому військовому летунському ділі.

В горіхах ще є й інші складники, як мінерали та деякі вітаміни, але їх кількість незначна порівняльно з іншими харчами, тому вони не звертають на себе великої уваги.

Зпоміж усіх горіхів пінат (земний оріх) і пінатове масло заслужують на особливе місце в денній їжі дітей через їх відживну вартість і умірковану ціну. Пінатове масло з разовим хлібом це добра і здорова перекуска. В кого діти марні й не ростуть як слід, не забувати за пінат. Жменя горіхів і пінатовий сендвич допоможуть дітям відискати добрий апетит і придбати кілька фунтів ваги.

С.С.

Українська вишивка

ПОПЕРЕДНИЦЯ (ФАРТУШОК) ДО НАРОДНОГО ВБРАННЯ

Іде осінь. Починається час товариських зустрічей і концертів. Знову виринає для кожної дівчини й молодіці потреба стилевого народного строю. Чи не можна собі його поступово справити?

Почнім від найменшої частини — попередниці (фартушка). Нажаль у нас стільки прогріхів в тому напрямку! Усюди ще зустрічаються білі, зашиті полотнища та ще й з „френзлями” надобавок! Хіба можна таким білим „рушником” псувати вигляд цілого полтавського строю?

Попередниця до нашого репрезентативного народного вбрання повинна бути вовняна або шовкова. Колір її залежатиме від цілості. Найчастіше він блідо- або золотисто-жовтий, але може бути й червоний, зелений чи синій.

Подаємо зразок попередниці (фартушка), що його можна вжити до полтавського строю. Матеріал: золотисто-жовтий шовк, обведений вузьким червоним галуном.

Вишивка, приміщена на придолі, виконана у двох кольорах, червоній і синій.

Попередниця виконана в кооп. „Базар” у Філадельфії.

Вже вийшов заходами
СФУЖО 1. випуск матеріалів
для дошкілля

„ВЕСНА”

Вірші, оповідання,
пісні, гри, забавки

Впорядкувала М. Юркевич

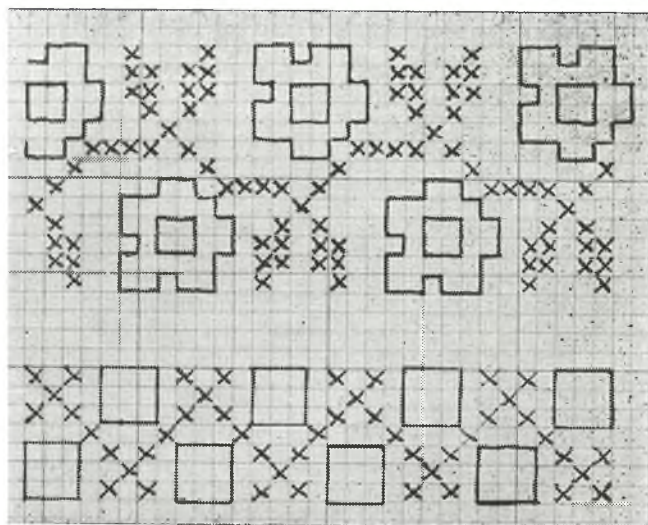
Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

Взір до попередниці

Хрестиковий взір, виконаний у двох кольорах, червоній і синій. Походить із взірника Олени Пчілки „Українські узори”, ст. 3. На рисунку червона позначена хх хх, а синя краска обведена контуром.

До вишивання вживати ниток марки Д.М.С., червона ч. 498, синя ч. 798.

Городина й овочі у слоїках на зиму

Користаймо з осінніх благодатей! Осінь це найбагатший час на овочі й городину. У кого городець, то овочі доспіли й аж усміхаються у промінні ласкавого осіннього сонця. У кого його немає, то й на базарах вони в цей час ціною найдешевші.

Однак час короткий. Із дня на день кількість тих присмаків меншає а ціна їх щораз вища, хоч якість щораз нижча. Хоч і зимою зустрінемо свіжі помідори, привезені з інших околиць, але смаком вони недосконалі й ціною надто коштовні. Отже час подумати — якби це заховати їх хоч трохи на зимові довгі місяці.

Як їх заховати? Голим оком не можна спостерегти тих різних бактерій, що загніздилися на чудовому помідорі і зуживають його для себе. Тому й треба городину й овочі забезпечити перед ними. Найкраще переховуються у слоїках із гумками і щільними прикривками, відповідно приладжені.

Перш усього треба при помочі відповідної температури знищити ворожі животики. При цьому обов'язує нас ідеальна чистота. Слоїки є недорогі, бо 12 одинлітрових коштує всего 70 центів. Щільне замкнення хоронить зміст перед закаженням.

Завдаймо собі трошки труду, а забезпечимо родину в цінні харчі, та економічно використаємо сезон. **Н. Костецька**

Приладжування слоїків

1. Слоїки вимити водою з милом і виполокати. Гумки теж.
2. Вложити слоїки до баняка з зимною водою і заварити. Нехай покиплять 10 хвилин.
3. Гумок не варити, а тільки перед ужитком замочити в окропі.
4. Вибирати гарячі слоїки на простелену стирочку рядочком.
5. Наповняти гарячими ще овочами, але вважати, щоби не торкнулися нутра слоїка пальцями чи стирочкою.
6. До наливання рідини, а також менших овочів уживати спеціальної широкої лійки (можна дістати в крамниці з посудом), щоби не накапати на беріг слоїка.
7. Замочити гумку в окропі і заложити її на слоїк. Гумка повинна бути щороку нова, бо через велике тищення під накривкою вона тратить тугість.

8. Вийняти з окропу накривку, беручи її зверху стирочкою. Закрутити слоїк.

9. Провірити, чи добре закручені слоїки. Для тієї цілі обертаємо всі слоїки горі дном на чисту стирочку. Коли перестоять ніч, провірюємо край слоїка. Коли виступило трохи вогкості наверху, це значить, що слоїк нещільний і його треба скоро зужити. Всі інші сухі слоїки можуть стояти цілу зиму.

Грушки

1. Грушки помити, очистити зі шкірки.
  2. Розрізати на половину, вибрати насінне гніздо і кругом, де є кісточка.
  3. Зварити воду з цукром, додати соку з цитрини.
  4. Вкинути грушки на кипяток стільки, щоби вкрили поверхню. Проколоти вилками, а коли м'які, накладати до виварених слоїків. Щілини залити сиропом. Уважати, щоби не залишити у слоїку повітря.
- Дальше поступати, як вище сказано.

Бросквині

1. Спарити кипятком, обережно зняти шкірку, середньої величини можна лишити у цілості з кісткою, великі перекроїти на половину, вибрати кістку (компот із кісткою має специфічний присмак).
  2. Заварити у великій ринці воду з цукром (цукру залежно як квасні овочі і як кому до смаку, можна дати і більше).
  3. Вкидати на кипяток овочі, стільки щоби вкрили поверхню, зварити, наколоти вилками, а коли м'які, накладати до слоїків, залити сиропом, щоби виповнив усі щілини. Вилками умоченими передтим у кипятку легко розсунути овочі, щоби не було баньчочок повітря у слоїку. Дальше поступати, як сказано вище.
- Рідини наливати до шийки слоїка.

Перетирані яблука

1. Яблука помити, почистити, а якщо є ушкоджені місця, пократити на малі кусники враз зі шкіркою і насінним гніздом.
2. Влити на ½ височини яблук води, розварити цілковито, часто мішати, бо припалюються.
3. Перетерти через сито.
4. Заварити ще раз, щоби закипіли, додати цукру щоби були солодкі, залежно від яблук.
5. Зливати до приготованих слоїків, як вище сказано.
6. Ложкою, умоченою у кипятку, прогнати зі слоїка баньки повітря, які можна бачити на стінах слоїка. Не

сміє бути воздуха поміж яблочним мякушем.

Помідори

1. Помідори помити, спарити кипятком.
  2. Почистити зі шкірки, вирізати згрубіле місце коло хвостика.
  3. Перекроїти впоперек, вибрати з насінних комор насіння враз із галаретоватим пліном.
  4. Пократити на кусники, заварити, а коли закипить, варити 15-20 хвилин, часто мішати, щоби не припалилися. (Не вживати залізного начиння).
  5. Налити у слоїки, як вище сказано.
  6. Уважати, щоби у слоїку не залишити повітря.
- * В цей спосіб приладжені помідори уживаємо на юшку, на підливу, до городини, заправляючи лиш сметаном з мукою.

Шпарагова фасолька

1. Фасольку помити, почистити, пократити на кусники.
  2. Залити кипятком на три хвилини, відцідити.
  3. Вкинути на кипячу воду посолону до смаку і додати прошки цукру, зварити.
  4. Проколоти вилками, а коли м'які стручки, накладати до приготованих слоїків.
  5. Рідиною залити усі щілини до шийки слоїка. Уважати, щоби не залишити повітря.
- Дальше поступати, як вище сказано.

Крокети з рижу з шинкою

- 4 ложки рижу
- ¼ фунта свинини
- ¼ фунта шинки
- 1 цибуля
- 1 ложка масла
- 1 яйце

До вироблення:

- ½ фунта муки
- 1 яйце

трохи тертої цибулі

До смаження:

2 ложки товщу

Варити свинину пів години, потім на тому росолі добре розварити риж. Окремо вдушити на маслі цибулю і змолоти її з мясом і шинкою, вбити яйце, посолити і добре виробити ложкою, додавши зварений риж. Поділити на 12 рівних частин і тачати подовгувати вальочки. Сплескувати трохи, обтачати в муці, яйці і тертій булці і смажити на легко румяну краску. Подавати з підливою або городовиною.

UKRAINIAN BILLS OF RIGHTS

The Ukrainians have several documents resembling the British and American Bills of Rights. The English Charta of 1215 which was the statement of laws and customs for the country, preceded the British Bill of Rights of 1689 declared by the parliament in London which in turn stated that the king cannot raise money without consent of parliament. These British documents have served as basis and example for the American Bill of Rights (the first 10 amendments to the United States Constitution, ratified in 1791), and later on for many other countries, but Ukraine had its first Bill of Rights many years prior to the British act. And while the British Magna Charta of 1215 was wrested by the barons from the king John, the Ukrainian Code of Rights, known as "Ruskaya Pravda" was proclaimed by the Ukrainian sovereign himself 185 years earlier. The Ukrainian Great Prince Yaroslav, the Lawgiver, of Kiev, "issued Ruskaya Pravda" in 1031, it being a codification of legal practices in Ukraine of that time.

Yaroslav tried through it to establish better law and more order and to reform his courts. These reforms were of great significance since his laws had been in force for many centuries. Especially noteworthy are the similarities between "Ruskaya Pravda" and the later Lithuanian Statute which was based upon the law of Polotsk, the most autonomous part of the Kingdom of Kiev.

The early Ukraine recognized quite in the manner of Christendom, the trial by the jury assistant to a representative of the Prince. Like the West, Ukraine did not yet acknowledge either capital punishment, the legal use of torture, the penalty of judicial flogging, or a regular prison system.

In the year 1654 Ukraine, a military Republic under Hetman Bohdan Khmelnytsky, united with Czarist Russia. Then in the treaty of Pereyaslav democratic privileges were guaranteed. To mention only the first one: "Firstly favor us, Thy Czarist Majesty, with the confirmation of our rights and privileges as they were 'ab antiquo' in Ukraine, which had its own laws and its privileges. Let no Voyvoda, or Boyar, or Stolnik (Muscovite officials) interfere with our property or our Laws. Ukraine must be governed by her own people."

Other articles guaranteed election of Hetman, receiving of Ambassadors by him, Ukrainian army, privileges of clergy and laity, and collection of taxes.

These articles had been confirmed by the Czar Alexis Romanoff on March 27, 1654, and they were on Statute Book of the Russian Empire until 1917. More recently, on January 22, 1918, the Ukrainian Rada (Council) at Kiev proclaimed democratic principles for free Ukraine.

A Constituent Assembly was to convene of three hundred elected members. President of the assembly was also the President of Ukrainian Republic.

State sovereignty in Ukraine was reserved for the Ukrainian people and the minority races, and was to be administered by the Ukrainian Parliament.

The Cabinet was formed by the President of the Republic, but the confirmation of it depended on the decision of the majority of the Parliament.

The chief guardian of the Constitution of the Ukrainian Republic was the Supreme Court, which was to consist of the judges appointed by the Parliament.

These fundamental Laws went so far as to recognize the personal autonomy for minorities, so

that for instance Jews scattered all over Ukraine could form their racial autonomy for cultural purposes.

The Ukrainian leaders and authors, whenever they mentioned political questions, were and are expressing their support for democratic freedoms, like those guaranteed in the American Bill of Rights. Of course, they condemned the lack of personal and social freedom in Soviet Union which is oppressing the Ukrainian people.

UKRAINIAN GIRL REIGNS AS EMPRESS OF DETROIT

The Empress of Detroit's 250th birthday is a green-eyed Ukrainian brunette who never entered a beauty contest before and did so this time because one of her college professors told her to do so.

She is Pauline Gugelyk, 20, a Wayne University senior, gorgeous, hard working and astonishingly, a conscientious scholar who stays up until 2 A.M. studying. She hasn't decided whether she wants two college degrees or three—psychiatry, sociology, psychology and was the recipient of a scholarship in 1948 from the Ukrainian graduates of Metropolitan Detroit and Windsor.

Her father, Paul, came to Detroit from Ukraine 31 years ago. Her mother, Novella, is a native Detroitter of German descent.

JUNE KOWALCHUK'S SUCCESS

June Kowalchuk, 23, of Regina, Saskatchewan, a lyric soprano, appeared at Massey Hall in Toronto, where she was awarded first honors and a cash scholarship of \$1,000 in the "Singing Star of Tomorrow" radio program.

Recently she appeared as a guest soloist with the Winnipeg Symphony Orchestra.

AWARD GIVEN TO CLARE BOOTHE LUCE

Mrs. Clare Boothe Luce has been chosen for the Cardinal Newman Award. The award is given by the Newman Club Federation, composed of 520 clubs for Catholic students in secular colleges and universities.

Mrs. Luce was selected "because of her outstanding contribution to the field of government, in church affairs, and in particular for her real interest as exemplified over the years in the work of the Newman Club Federation."

A former Congress member, Mrs. Luce is the wife of Henry R. Luce, editor of Time and Fortune magazines.

PROF. ROMAN SMAL-STOCKI PROMOTED TO FULL PROFESSORSHIP

Prof. Roman Smal-Stocki, distinguished Ukrainian scholar and linguistic authority of international reputation, was recently promoted to full professorship at Marquette University where he has lectured since his arrival here 2 years ago.

Prof. Arthur P. Coleman, president of the American Association of Teachers of Slavic and East European Studies, congratulated professor Smal-Stocki on his promotion.

UKRAINIAN WOMEN OF CHICAGO AT WORK

The work of Branch 22, of the Ukrainian National Women's League of America (Soyuz Ukrainok) of Chicago, Ill., is typical of the Ukrainian women's part in the fight against communist tyranny.

In the past five years these women have sent hundreds of parcels containing food and clothing, to the needy Ukrainians that were forced to flee from their homeland. Because of their hard work, their social affairs brought hundreds of dollars which were contributed to help the Ukrainian Insurgent Army, the Ukrainian Congress Committee, the American Red Cross, and many other worthy causes.

Just a few weeks ago, the very active president of this group, Mrs. A. Fedunyak, received a letter from Rep. Marguerette Church in reply to a letter asking for support of House Resolution 94. Rep. Church wrote, "I hope you will express to them (Soyuz Ukrainok) my own conviction that enslaved peoples everywhere should be given every encouragement to seek freedom." **A. Z.**

UKRAINIAN DISHES

COLD FRUIT SOUP *) (Serves 6)

- 6 cups water
- 2 cups fresh fruit—(one kind or mixed, such as cherries, plums, apples, strawberries, peaches, etc)
- ½ cup sour cream
- 1 T. flour
- Juice of 1 lemon
- Sugar to taste
- Grated rind of 1 lemon or orange

Wash fruit and simmer for 1 hour in the water. Strain through a sieve. Blend flour into sour cream. Add to soup and boil for 5 minutes. Add lemon juice and sugar. Chill thoroughly. Serve in well-chilled soup cups or dishes with a bit of the lemon or orange rind sprinkled on top.

POTATO & CHEESE DUMPLINGS (Vareniki)

- 3 C. mashed potatoes
- 1 C. cottage cheese

*) This fruit soup is quite different from Swedish fruit soup and Ukrainians always use it as a first course and serve it with crackers.

- 1 T. vegetable shortening
- 1 onion — chopped
- 1 tsp. salt
- pepper
- 3½ C. sifted flour
- 1 egg — beaten
- 1 C. water
- ½ tsp. salt
- 5 slices fried bacon — chopped

Add cottage cheese to potatoes. Brown onion in shortening, add salt and pepper and mix with potatoes and cheese.

Make dough by combining flour, egg, water and salt. Roll thin on floured board and cut into circles about 3" in diameter. In center of each circle place 1 Tbs. of potato mixture. Place dumplings into 3 quarts of boiling water and continue to boil them 4 minutes after they float. Remove into a colander and spray with a little cold water to set them. Garnish with chopped bacon and serve immediately.

These are delicious served with sour cream.

COTTAGE CHEESE COOKIES (Delicious)

- 2 cups flour
- ½ lb. soft butter (1 cup)
- ½ lb. cottage cheese (8 oz.)
- 1 egg yolk
- 4 T. minced blanched almonds
- 4 T. granulated sugar
- Some melted butter

Cut butter into flour; add the cheese and cut it in well too. Stir in slightly beaten egg yolk and mix well. Knead dough on board, roll thin and cut with cookie cutter. Brush each round with melted butter. Sprinkle generously with sugar and minced almonds. Bake 20 minutes in moderate oven (350 degrees) or until golden brown. Remove from pan. (These cookies keep well in your cookie jar).

NAMED TO EXECUTIVE POST

Mrs. Irene Farnham Conrad was appointed as executive associate of the United Community Defense Services. The organization centralizes the work of national voluntary health and welfare agencies.

Mrs. Conrad, a native of Montana, and a graduate of Northwestern University, held position in public welfare and community organizations in New Mexico, Louisiana, Pennsylvania, Ohio, Texas, and Syracuse, N. Y.

С Ф У Ж О

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Вибори Федерації

На світовому конгресі українського жіноцтва у Філадельфії у 1948 р. вибрано першу тимчасову управу Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Її завданням було наладнати внутрішнє діловодство Федерації та дбати про зовнішні виступи і звязки. Однак кінцевим її призначенням було — перевести вибори нової дійсної Управи СФУЖО.

Ініціаторки Федерації не передбачували що протяг діяння тимчасової Управи триватиме так довго. Та показалося, що жіноча маса була в переселенні й деякі жіночі центральні шойно творились. Наладнання постійного звязку, поміч у творенні центральної та розгорнення пляну праці вимагало довшого часу. Не без значення також факт, що фінансова база Федерації слабка й не дозволила широко розгорнути роботу.

Та врешті всі ці труднощі вже за нами. Вибори нової Управи розписано в жовтні 1950 року. Членів Управи вибирає Рада Федерації, а та знову складається з голов поодиноких центральної. Вибори йдуть шляхом кореспонденційним. До Управи входить крім голови п'ять містоголов (від кожного континенту чи ЗДА й Канади) і діловий склад із поодиноких референток. Канцелярія Федерації міститься в Філадельфії, де знаходиться урядуюча місто голова п. Олена Лотоцька та більшість референток.

Вислід виборів звучить як слідує:

Олена Кисілевська, голова.

Олена Лотоцька, місто голова (Злучені Держави Америки).

Євгенія Ситник, місто голова (Канада).

Зінаїда Витязь, місто голова (Європа).

Ніна Онацька, місто голова (Південна Америка).

Ірина Пеленська, місто голова (Австралія).

Амалія Рублева, секретарка.

Олена Залізник, референтка звязків.

Ірина Павликовська, референтка фінансів.

Віра Шпаківська, референтка культ.-освітня.

Стефанія Пушкар, референтка нар. мистецтва.

Лідія Бурачинська, референтка преси.

До Контрольної Комісії увійшли: **Стефанія Грицко**, **Кекилія Гардецька**, **Анастасія Вокер**.

Раду Федерації складають — як уже було згадано — голови жіночих центральної, що є нашими членами:

Олена Лотоцька, голова Союзу Українок Америки.

Ольга Стебницька, голова Організації Українок ім. О. Басараб у Канаді.

Анна Гладун, голова Українського Золотого Хреста в Америці.

Іванна Вітошинська, голова Обеднання Українських Жінок в Англії.

Зінаїда Витязь, голова Жіночої Секції при УДК в Бельгії.

Ольга Павловська, голова Обеднання Українських Жінок у Німеччині.

Ірина Пеленська, голова Союзу Українок Австралії.

Люба Вітошинська, голова Союзу Українок Аргентини.

Галина Коваль, голова Обеднання Українських Жінок у Венесуелі.

Починається новий етап. Дев'ять жіночих центральної, що об'єдналися у Федерацію — доручили новій Управі ведення її. Напрямними поставили — крім координування жіночої праці — заступництво українського жіноцтва перед власним громадянством та репрезентацію українського жіноцтва перед чужиною. Завдання трудне і почесне. Щастя Боже — виконати його!

ЖІНОЦТВО АРГЕНТИНИ НА НОВОМУ ЕТАПІ

Союз Українок Аргентини відбув у безрезні ц. р. свої треті річні збори. Через спізнений звіт та перевантаження іншим матеріалом ми не могли подати скорше оцінки праці цього рухливого жіночого гурта.

Союз Українок постав у 1948 за почином новоприбулих. Створили його одиниці активні й досвідчені в громадській роботі. Вже передтим вони включились були в існуючі жіночі секції при "Просвіті" й "Відродженні". Але під враженням жіночого конгресу в Філадельфії вони створили самостійне жіноче товариство.

Однак — згуртувавшись окремо — Союз Українок пам'ятав про збереження тісних взаємин із місцевим жіноцтвом. І так усі ширші сходини чи імпрези жіночих секцій мали все представниць Союзу Українок. СУА допомагав також рефератами, вперше перевів дитячі імпрези на терені секцій, а вкінці подав ініціативу до спільного свята Паталії Кобринської. Тепер ідуть спільні приготування до виставки народнього мистецтва.

Оця роля СУА позначилась також у його звіті. Поважне місце займає тут культ. освітня діяльність. Впродовж звітного року відбуто 29 сходин із 25 рефератами. Це свідчить про напружену працю, над проясненням членства та задоволенням його духових потреб. У рефератах товариство заторкує актуальні питання, розгортає нашу бувальщину і відмічує всі наші свята чи роковини. Окрім того переведено ще ряд розривкових імпрез, що піддержували традиційне товариське життя.

У звітному році урухомлено ще одну діяльність — пропагандивну. СУА навязав постійний контакт із Християнською Жіночою Організацією, де відбулись уже інформаційні зустрічі. Передбачені виступи з хором чи клуби українським кіоском на імпрезах ХЖО.

Цією ініціативною поставою СУА веде перед у жіночому житті Аргентини. Типом своєї праці це товариство зближується до жіночих клубів західного світу, які є місцем вияву інтелектуальних сил жінки. Правда, ці клуби включають у свою програму також інші діяльності, як суспільну опіку, чи виховництво. А в звіті СУА зазначено, що внаслідок важкого матеріального стану українців Аргентини, допомога діяльність майже не розвинулась. Та може можна б її дивинути у співпраці з жіночими секціями?

Союз Українок Аргентини увійшов у

КОМУНІКАТ

І. Зіздз Союзу Українок Австралії

в Сидней

Дня 2-3 червня 1951 р., відбувся в Сидней І. Красвий Зізд Союзу Українок Австралії з участю делегаток чотирох стейтів: Н. С. В. Вікторії, Південної Австралії і Західної Австралії, під проводом президії у складі: І. Пеленська, О. Фітьо, М. Боднар. Секретарювали: п. Берегуляк, Домбровська, Куцикова.

Зізд прийняв, після докладного обговорення статут організації та плян діяльності на 1951-1952 р. Вибрано Головну Управу в складі: голова — п. мгр. Ірина Пеленська, місто голова — А. Голобродська, О. Фітьо (Мелб.), С. Ваврик (Аделаїда), секретарки: мгр. М. Боднар, п. Леся Зарицька, члени: п. др. Грушецька (Мелборн), Н. Дечисенко (Батерст), Г. Куцикова, І. Мамчак, Е. Процюк, п. Товстопят (Гольден Зах. Австр.), Харуцька (Мелб.), Мировий Суд: п. Гриневич, Гірна, Олійник, Семків, Цюпак, всі з Мелбурну. Провірна Комісія: п. Венгльовська (Мелб.), Маренінова, Покорська, Станькова, Яськевич. Заступниці: п. Балкова, (Мелб.), Крижанівська (Мелб.) Погорецька — Вага-Вага.

Вибір Управи і всі рішення проходили одногласно. Додатково вяснення: на бажання укр. жіночого загалу Австралії, Красвий Зізд змінив назву ОУЖ (Об'єднання Укр. Жінок) на Союз Українок Австралії. Одне зміна назви не означає в ніякому разі зміни ідейно-програмових основ нашої організації. СУА буде на далі, таксамо як бувше ОУЖ організацією апартійною, що стоїть на визвольному державницькому становищі і діє для добра

укр. жіноцтва, якого працю оцінює як вклад в загально-національну скабницю. Приймаючи цю стару і загально поширену назву, як символ зєднання всіх жіночих сил, Зізд СУА осудив спроби тих одиниць і організацій, що намагаються розбити суцільність Укр. Жіночого Руху об'єднаного в Світовій Федерації Укр. Жіночих Організацій.

Резолюції: І. Красвий Зізд СУА об'єднує все організоване жіноцтво Австр. в одну організацію під назвою: Союз Українок Австралії і виносить такі постанови:

1. Зізд зєднує себе духово з усіма проявами боротьби, які веде наш край з окупантом і клонить голови перед героїзмом УПА зокрема її членок.

2. Зізд стверджує, що СУА являє собою апартійну організацію оперту на засадах християнської моралі діючу для добра всіх укр. жінок.

3. Підкреслює важливу роль жінки, як матері, громадянки та виховниці, що на еміграції має окремі виховні завдання.

4. Бажаючи якнайкращої координації Укр. Жін. Руху на еміграції включає себе в члени СФУЖО.

5. Пересилає привіт і подяку для СФУЖО на руки його голови п. Олени Кисілеської, за широкую піддержку, яку одержувала організація підчас підготовної і переходної діяльності.

6. Дякує Українським Церквам, та громадським і виховним установам, які піддержували і співпрацювали з СУА.

Головна Управа СУА.

Із Конгресу М. Ж. Р.

Конгрес в Атенах ц. р. прийняв 38 важливих резолюцій, між іншим про Об'єднані Нації, атомичну силу, грецьких дітей полонених комуністами, рівні права для жінок, домашнє господарство, виховання дітей, інформаційну діяльність, освіту, еміграції, примусову депортацію, наркотики, право дітей і т. д.

Замітне становище М. Р. Ж. у справі миру й оборони свободи перед наїздом. В першій резолюції сказано, що М. Р. Ж. від свого заснування в 1888 році постійно працювала для ідеї миру й мирового порозуміння між націями та серед націй. Вона й дальше визнає потребу для націй і громадян жити мирно і свobodно, і тому засуджує всі наміри й акції наїзду як загрозу для миру й свободи. Однак стверджує, що для охорони миру й свободи збройна сила для оборони є ще сьогодні потрібна. А дальше, визнає що роззброєння було б обманом, хіба що вже Об'єднані Нації мали б силу зберігати мир та захищати людські свободи.

ЗАХИСТ СТАРЦІВ У ДОРНШТАДТ

Нещодавно помістила група українських журналістів звіт із поїздки по таборах. Вперше читаємо про захист старців, що їх тепер кілька, розкинутих по цілій Німеччині. Тут принеслені жити ті, яким доля відмовила переселитись за океан.

Як пишуть журналісти, мешканці живуть у чистих, відновлених кімнатах, при задовільних харчах. Захист призначено для православних і евангеліків, отже релігійну опіку для мешканців забезпечено. Також пресою волни вдоволені, бо більшість наших видавництв посилає їм безкоштовно свої видання.

У цьому захисті живе наша відома вчена Наталя Василенко-Полонська з чоловіком. Маючи потрібний спокій та свою бібліотеку, наша історичка продовжує наукову роботу.

ПЕРЕВИБОРИ УДК В БЕЛЬГІІ

У липні відбулися шості збори УДК в Бельгії, що вибрали ділову управу на рік 1951/52. До Управи увійшла п. Ольга Хімчак, як референтка культурно-освітня та жіночих справ.

третій рік існування. Плян праці вже намічений. Створено сім секцій, що охоплюють усіх членок.

Голови секцій відповідають за працю секцій перед Управою. І так культ. освітню секцію очолює О. Бандура, імпресову — О. Стебновська, звязки — Н. Онацька, мистецьку — Е. Таранюк, пресову — Л. Таурідська, допomoгову — С. Аврам, громадсько-фінансову — Я. Шафранюк. Головою Управи вибрано відому журналістку Любу Вітошинську, секретаркою п. Анию Полянську а звязковою зі СФУЖО п. Ніну Онацьку.

НИМЕЦЬКА ПОЕТКА ПЕРЕКЛАДАЄ УКРАЇНСЬКИХ АВТОРІВ

Німецька письменниця Елізабет Кстмаєр працює над виданням малої антології української поезії. В „Укр. Вістях” появилася її лист, де вона інформує про цей свій задум та прсхає українських поетів та знавців української лірики — надсилати їй один-два вірші, що добре характеризують автора.

ПРИБУЛА ПИСЬМЕННИЦЯ

Нещодавно прибула до ЗДА відома українська письменниця Дар'я Ярославська з чоловіком та матір'ю. Д. Ярославська є авторкою нагородженої повісті „Полин під ногами”, що появилася була двома накладами. Як відомо — повість її „В обіймах Мельпомени” мала вже вийти друком у Німеччині, коли тому перешкодила грошова реформа. Є вигляди, що повість вийде незабаром у ЗДА.

ІЗ ВИСТАВОК НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

З почуттям гордості звітують хворі з санаторії в Амбергу в Німеччині, що в червні ц. р. перевели вони, вкупі з іншими національностями, показ народного мистецтва. Особливістю нашої стійки були два ткацькі варстати, на яких переводилось підчас вистави ткання килимів. На виставку звернули увагу німецькі часописи, вирізняючи наш відділ зпоміж інших.

НОВА КАМПАНІЯ

Осінь приносить із собою все нову енергію. Байдуже, чи ми відпочали чи ні, вистачить, що трохи похолодніє, і ми вже почувемося свіжо й бадьоро. Здається нам, що можемо щось підприйняти.

Тому й починаємо нову кампанію за приєднанням передплатниць для „Нашого Життя“ Триватиме впродовж місяців вересня, жовтня й листопада.

Осіньна кампанія матиме, як і весняна, гарні нагороди. Та не тільки в нагороді річ, як казала одна з попередніх учасниць, а в самому намаганні, успіху. Це найбільша нагорода для рухливої, підприємливої одиниці.

Але й нагороди цікаві нам, скажете! Тому й проголошуємо їх зараз же:

1. **Керамічна лямпка** на гучульських мотивах, виконана в студії Марії Хомин у Філадельфії. — Перша нагорода за 50 передплат.

2. **Керамічна ікона** кисти В. Кивелюка. — Друга нагорода за 25 передплат.

3. **„Дух полум'я“**, твори Лесі Українки, в англійському перекладі. — Третя нагорода за 15 передплат.

У змагання будуть вчислені передплати, придбані впродовж літніх місяців.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Жіноцтво при праці

Звичаям Відділів СУА в нашому місті є замикати на літо різні товариські сходини. Цього року одначе по відділах відбувались засідання у важних справах і між іншим, Філія СУА в Дітройт відбула свої наради 2. серпня. Тут явились відпоручниці не тільки місцевих відділів СУА, але й других жіночих товариств, як: відпоручниці Українського Золотого Хреста відд. 14 і 34, Сестрицтво Непорочного Зачаття і Сестрицтво Апостольства Молитви та Жіноче Тов. „Просвіта“ з Карпентер ул. Теюю нарад були 100-літні уродини Наталі Кобринської, які дітройтське жіноцтво збирається

разом відсвяткувати в неділю, 7. жовтня ц. р.

Святочна Академія відбудеться в новій аудиторії Інтернаціонального Інституту, в такій цілі, щоб запросити туди визначних осіб з американських кругів і представників місцевої преси. Для кращого спопуляризування імени нашої піонерки Наталі Кобринської перед американцями, начеркнено добірну програму з промовами та музично-вокальними продукціями.

Святочний комітет, в якого склад входять відпоручниці всіх місцевих жіночих організацій, докладає всіх старань, щоб величаво віддати пошану першій піонерці жіночого руху і оцею дорогою запрошує Дітройтське громадянство до численної участі. В обширних оголошеннях, які скоро появляться, будуть усі ближчі дані про програму свята. Проте проситься шановне громадянство слідкувати за дальшим ходом справи.

Ювілейний дар

Рівночасно, на вище згаданім засіданні Філії СУА, присутні мали нагоду оглядати нововикінчену пару українських костюмів — жіночого й чоловічого, які замовлено в мистецькій робітні кооп. „Базар“ у Філадельфії. Ці два строї — це дарунок від українського жіноцтва Інтернаціональному Інституту з нагоди 250-ліття Дітройту. Попередньо вийшла думка, щоб цей дар був тільки від відділів СУА в Дітройт. Пізніше однак хтось піддав думку, щоб привілеями такого дарунку покористувались загально всі українські жіночі організації нашого міста. І так прийнято постанову.

Таким чином, з приємністю проголошуємо ці організації, які вже зложили свої датки на цей дар, як слідує: По 25 дол. зложили: Тов. ім. Лесі Українки відд. 37, Відділ 26 СУА, Відд. 23 СУА, Український Золотий Хрест відділ 14. По 10 дол. зложили: Відділ 31 СУА, Жіноче Тов. „Просвіта“ Декларували на дарунок свої датки обидва Сестрицтва й Український Золотий Хрест від-

діл 34. Сподіємось, що декларації будуть скоро вирівняні.

Остається тепер зазначити, що виріб кооп. „Базар“ особливий, бо строї є дуже оригінальні і гарно викінчені. Жіноцтво Дітройту вельми вдячне справничці кооперативи п-пі Пушкар за старанну працю і приступну ціну.

В найближчому часі плянується передача тих костюмів при відповідній церемонії, підчас якої озирає гостей мила несподіванка.

Базар

В Тов. ім. Лесі Українки відд. 37 СУА, пішли теж ігли в рух! Членки вишивають різні пожиточні речі, які все є дуже побажані кожній добрій господині. В цім відділі теж відбуваються часто сходини, на яких оглядають готовий з-під ігли матеріал, що його відкладають на базар. У четвер, 27 вересня ц. р. в малій залі Українського Народного Дому відбудеться цей базар. Там буде повно гарних вишивок, як: великий вибір вишиваних пошевок, рушників, фартушків, а дальше, накриття на комоди і столи, тепленькі коци, накриття на ліжка й багато інших потрібних дома річей. Будуть теж інші несподіванки, які займуть та уприємнять учасникам цілий вечір.

Тому українські господині, відкладайте вже від тепер ваші „кводри“ і „дайми“, щоб мали з чим іти — на базар!

Юлія М. Шустакевич.

Цікавий відчит

Заходом 26 Відділу СУА відбувся дня 20. травня відчит п. др. Софії Парфанович про недугу рака й серця. Зійшлося около 100 осіб. Слухали з зацікавленням, а потому багато осіб зверталось із запитами. По викладі членки вгостили присутніх кавою з домашнім печивом. Підчас того п. Стельмах зворушливими словами представила незавидну долю хворих у Німеччині. На її заклик присутні зложили \$65.35.

„День Української Жінки“

Під цим гаслом влаштував 26 Відділ СУА свято, що здивувало весь Дітройт своїм успіхом.

Добрірно зложену програму відкрила голова Відділу п. Хомяк вступним словом, в якому зясувала значення української жінки в історії нашого народу. Слідував виступ бандуриста Д. Кравченка, що зібрав рясні оплески. Дальші точки були руханково-ритмічні, як і годиться для літнього свята. Спершу шкільні діти під проводом п. Березовської показали гарні ритмічні вправи. Потім учні школи Авраменка відтанцювали ряд народніх танків. Дальше група молодих дівчат вивела „дівочий аркан“ під проводом п. Стельмах. „Гагілки“ вивів на кінець драм. гурток осередку СУМА, під проводом п. Березовської.

Реферат п. Олени Климишин „Жінка в житті українського народу“ дав широкий огляд завдань української жінки, що в Рідному Краю бореться в лавах УПА та коротає свій вік на засланні, а на еміграції помагає, як може українській справі. З великим зацікавленням вислухали присутні цієї доповіді.

Наймолодші пластуни закінчили фестин своїми вправами.

На окрему згадку заслуговує виставка народнього мистецтва, яку влаштовано в будинку, що належить у городі Понтіак 26 і 5 Відділові СУА і Сестрицтву. У будинку була вітальня і спальня в українському стилі, а перед домом три довгі столи з різними експонатами. До виставки причинились головню пп. Козаченко, Липецька й Іваницька. Перша дала багато предметів із своєї розкішної збірки. Другі пані позбирали цінні речі серед новоприбулих та уложили їх із мистецьким смаком.

На закінчення п. Хомяк подякувала виконавцям програми й гостям, що так численно прибули на фестин. Завізвала присутніх жінок, щоби вступали у ряди Союзу Українок. Також пригадала присутнім, щоб не забували про заличенців у Німеччині та на заклик СУА у Дітроїті, що буде проголошений, принесли вбрання й інші речі для них. Пізно вечорі вдоволені публіка розійшлась домів.

Мистецьке враження, що його полишило свято, було захопли-

ве. Але й матеріальний успіх неабиякий: 1700 дол. чистого доходу. Його призначено на влаштування шкільної кімнати в новобудованій школі у Гемтремк.

Свято батька

Наш 31. від. СУА уладив 17 червня свято батька, щоб у цей спосіб подякувати тутешнім українським громадянам, які завжди щиро співпрацюють з відділами Союзу Українок.

Свято дало гарний прибуток, з якого ми жертвували 100 дол. на будову нашої школи.

Ф. Сідило, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Прогулька над море

Пього року членки 42 Відділу СУА у Філадельфії, поїхали над море до Вайлдвуд, Н. Дж. Попередніми роками такі прогульки були до Словтсбург, до Сестер Служебниць, до Чесепік Ситі, до Сестер Василянок, та до Атлантик Ситі.

Хто не живе у Філадельфії, той не знає, яке тяжке тут літо, бо гаряч та духота невимовні. Тому пропозицію прогульки прийняли членки великим одушевленням. Хоч один день та ще над морем відпружити нерви!

У неділю, 23. липня, в годині 8 ранку, спеціально замовлений автобус, повний жінок, виїхав із Френклін вулиці. Три години їзди проминули скоренько, бо спів не втихав, особливо пробирався голос пані Комар, яка знає безліч пісень.

У Вайлдвуд заїхали (як було умовлено) до пані Марії Пашук, довголітньої членки і вдови відомого бизнесмена та чільного громадянина з Філадельфії. Гостинний її дім був уже готовий і: перекусюю. Всі поспішали, щоб передягнутись та йти над море купатись.

Аж тут дощ! Повиходили ми на беріг та радимо, вертатись до хати чи ні? Казали — все одно вже всі мокрі, зостаємось. Бють хвилі і дощ іде, але всім весело, гамірно у своєму товаристві.

Під вечір зійшлись усі знову до дому привітної пані Пашук. Столи знову готові до перекуски. Всі таки добре голодні й усє миттю зникає.

Готовимось домів, бо автобус

Дня 28. липня відійшла після важкої недуги довголітня членка 21 Відділу СУА Анна Дзьоба, проживши 60 літ. Походила зі села Нетерпимці, пов. Зборів. Була тихої вдачі, згідлива та всіми люблена. Членки Відділу провели її в жалібних лентах та попрощали на вічний спочинок. Полишила в смутку чоловіка Петра, двох синів жонатих, дочку заміжню та двоє внуків.

Нехай прибрана земля буде їй пером!

А. Слободян, секретарка

уже приїхав. Пані Пашук на ганку пращає, питається, чи чого не забули. Дорогою знову співи, але дехто таки дрімає.

Жаліли всі, що пані Павлина Панамаренко, голова 42 Відділу, і пані Марія Григорець, місто-голова, були перешкоджені й не були з нами. Членки вдячні за прогульку, а пані Панамаренко казала: „Це Вам, членки, дарунок від Товариства за те, що цілий рік так гарно й віддано працювали у Відділі для добра нашого дорогого Союзу Українок Америки“.

Пані Марія Пашук зложила з цієї нагоди 20.00 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя“, за що їй складаємо щирю подяку.

Учасниця прогульки.

НЕСПОДІВАНКА ДЛЯ РАДНОЇ

М. ДІТРОЙТУ

Перша радна м. Дітройту, як знаємо — українка Маруся Бек, відома й шанована адвокатка. Преса принесла вістку про приязну несподіванку, яку влаштували їй у липні ц. р. товариші-адвокати. Обеднавшись у комітет, з нагоди її реєстрування як кандидатки до міської ради на другу каденцію, вони влаштували їй прийняття і зложили по одному доларові на покриття реєстраційної оплати. Церемонія відбулася дня 26. липня в залі міської ради заходами передових правників м. Дітройту, що складали їй щирі побажання успіху.

Жіноча Служба Україні

Бажаючи зібрати дані про жіночий рух на рідних землях під час війни, звернулись ми до відомої в Галичині діячки п. Марії Біляк, що живе тепер у Філадельфії. П. Біляк стояла довгі роки у проводі жіночого руху. Під час війни виявила себе в „Жіночій Службі Україні”, а на скитальщині очолювала Обеднання Українських Жінок англійської зони Німеччини. Нижче містимо короткий огляд діяльності „Жіночої Служби Україні”, що постала саме 10 літ тому.

Із приходом большевиків в 1939 р. до Галичини згасло все українське політичне й культурне життя. Члени управи наших товариств розбіглися в перших днях, втікаючи на захід, або змінюючи місце побуту, а часто-густо й прізвище.

Така сама доля постигла й жіночі організації, а в першу чергу Союз Українок у Галичині та на Волині. Члени управ, що не вспіли в час затерти слідів за собою, тяжко потерпіли, бо в більшості пішли на заслання.

Нашим великим обов'язком тепер є — зібрати докладні відомості про цих активних жінок. Слід зареєструвати факти, хто, коли й де вивезений чи арештований. Є вістки, що деякі вернулись у рідні місця, але більшість загинула на далекій чужині. Існують також листи вивезених, що в них вони описували страхіття дороги та важкі життєві умовини заслання. Все це треба би збирати й зберігати. Публікувати ці речі ще за ризиковано, бо ми знаємо з практики, яка б їх доля стрінула за те!

Колись може з цього постати великий твір про мученицький шлях української жінки. Це ж наші сестри і співробітниці, що йшли до громадської праці з найкращими намірами, давали зі своїх сердець усе, що мали найкращого для своєї спільноти. За те своє хотіння, за любов до рідної землі знайшли вони свій кінець у тайзі Сибіру чи пісках Казакстану.

Рік 1939 застав загал українських жінок на західних землях вповні підготованими до громадського, а частинно й до політичного життя. Ліквідацію

жіночих організацій відчуло жіноцтво дуже болюче та кожен знав, що це не час ні місце на голосний протест. Тому в перші ж дні по відвороті червоної армії зібралось стихійно львівське жіноцтво на нараду, скликану ініціативною групою, з Константиною Малицькою на чолі. Рішено створити 3-ступеневу організацію. На внесок К. Малицької прийнято назву організації „Жіноча Служба Україні”, що була поділена на гол. управу, відділи й гуртки. На нараді вибрано Гол. Управу „Жіночої Служби Україні” на край і на місто Львів. Головою на край стала Константина Малицька.

Посадовив міста Львова залегалізував цю організацію і вона почала діяти.

На заклик гол. управи стали творитись відділи, а опісля гуртки Жіночої Служби Україні. Очевидно, найскорше відгукнувся галицький край, бо легше було налагодити зв'язок і комунікацію. В кілька місяців пізніше головній управі Ж.Сл.У вдалося навязати контакт із жінками центральних земель України й потворити відділи Жіночої Служби Україні по деяких більших осередках. До крайности утруднена комунікація не дозволяла на ближчий контакт із молодими клітинами. Міжтим край домагався помочі в організації. Щойно зпочатком вересня 1941 показала можливість перших організаційних поїздок на північні терени. Яворівщина, Жовківщина, Городеччина вкоротці поставили 20-30 гуртків, окрім відділів по містах. У вересні організаторка гол. управи виїхала в поїздку на Поділля, захоплюючи своєю турою майже всі більші міста.

Знаючи з досвіду вагу правного оформлення організації, гол. управа випрацювала „тимчасовий правильний”, що нормував відносини і працю нижчих клітин. Організація розросталась, праці прибувало. Здоровля голови К. Малицької вимагало відпочинку і по уступленні її обняла провід організації у вересні 1941 Марія Біляк.

Загальна організація українського життя ставила свої ви-

моги. Новий окупант не погодився на самостійну жіночу організацію. Розуміючи це, гол. управа ЖСУ зголосилася до Українського Краєвого Комітету, пропонуючи свою співпрацю в рамках УКК, застерігаючи за собою становище самостійного відділу. У другій половині жовтня гол. управа Жіночої Служби Україні перенесла своє урядування до будинку Укр. Краєвого Комітету, а голова ЖСУ стала керманічем Відділу „Жіноча Служба Україні” при Укр. Краєв. Комітеті. Так оформлена жіноча організація існувала до 19 квітня 1942 року.

Що ж зроблено за 8 місяців існування Жіночої Служби Україні?

◎

Після відходу червоного окупанта запанували всюди на зах. Україні розпука й хаос. Не було родини, що не потерпіла б втрати своїх близьких. Жінки бігали по тюрмах як божевільні, з розхристаним волоссям, шукаючи своїх найдорожчих у стосах трупів. Можна собі уявити загальний розстрій, коли на 9 членів управи ЖСУ було аж 6 жінок, які потратили своїх одинаків. Їхні прізвища легко встановити.

І дивно — здавалось би, що жахлива трагедія заломить наш нарід, а зокрема жінок. Та навпаки — до праці в жіночій організації зголосилася така кількість жінок, зовсім нових і до тепер в жадній організації невиданих, що я не бачила в своїй громадській практиці подібної ситуації. А ті, що потерпіли найбільше, хапали за найтяжчу і найбільш невдячну працю. Була й маса таких, що не потерпіли особистої трагедії та глибоко відчули загальну й виконували все, що їм доручено. Всі хапалися за діло, яке б воно не було. Так неначе б старалися надолужити втрату, що її потерпів наш нарід. В таких переломних хвилинах нещастя потрясає людьми до глибини і подвоює народню енергію.

Тому й не диво, що за короткий час існування ЖСУ вспіла перевести велику працю в ділянці організаційній.

НОВІ КНИЖКИ

The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S. Vol. I Winter 1951 No. I. 78 pages.

Нещодавно видала Українська Вільна Академія Наук перше число своїх записок. У короткому вступному слові редакція подає дані про розвій і долю УВАН. Від дати постановлення Академії 14. 11. 1918 аж до 1934 р., коли Москва назначила Палладіна президентом, був це шлях розквіту й важкого розгрому.

На зміст ч. 1-го складаються праці С. Єфремова (Історіографія української літератури), В. Порського (Середовище декабристів у деннику Пелагії Росцішевської), М. Міллера (Кам'яна статуетка з Рацебургу) і Гр. Махова (Нова земна мапа України). Стаття С. Єфремова являється передруком, що його скоротив і переклав Юр. Луцький. Кам'яну статуетку з Рацебургу дослідив М. Міллер та ствердив виразні риси словянського походження. Гр. Махов з'ясовує свої заходи біля земного дослідництва України. До його статті приложена докладна мапа.

Та найцікавіша для читача не-науковця праця В. Порського, в основу якої ляг денник польської дідишки Росцішевської. Вона походила з родини Залеских, що видала відомого польського поета, „української школи“, а сама вона є прабабунею Максима Рильського, українського поета. Її життя тісно зв'язане з поміщицтвом того часу, що видало з себе членів групи декабристів на Україні. В. Порський подає оцінку її денника, як джерела відомостей про життя і побут того середовища. До своєї статті залучує В. Порський витяг із денника, що обіймає саме критичні дні ув'язнення декабристів.

Записки обіймають також огляд творів, що появились. З-поміж них для нас найцікавіша оцінка книжки Л. Українки „Дух Полум'я“, що її написав Петро Одарченко. Він називає Лесю Українку найбільш європейською з усіх українських письменників. На доказ наводить її, ще в молодих літах зла-

SPIRIT of FLAME

A COLLECTION OF THE WORKS OF

LESYA UKRAINKA

Translated by Perdval Condy

Foreword by Clarence A. Manning

джений плян, що саме слід переложити зі світової літератури та її клич „тільки знаючи чужі літератури, зникне наш дилетантизм“. Цей напрям надав і скріпив у неї її дядько Михайло Драгоманів, пробудивши живе зацікавлення до європейських проблем. П. Одарченко вважає „Дух Полум'я“ подією посеред англійських перекладів із української літератури.

Коротке посмертне слово про українських учених Сергія Тимошенка, Максима Журка і Федора Пошивайла замикає цей перший том. **Л. Б.**

Б. Полянич: О-313, шпигунська повість. Видання „Америки“. Філадельфія, Па. 1950.

Володимир Січинський: Іван Мазепа, людина й меценат. Накладом В-ва „Америка“, Філадельфія, 1951.

Богдан Кравців: Зимозелень. Сонети й олександрини. Філадельфія 1951.

Др. Ю. Русов: Душа народу і дух нації. Видання „Америки“. Філадельфія, 1948.

В. Я.: Душа джерелом життя. Популярна Бібліотека „Америки“ ч. 1. Філадельфія, Святий Рік 1950.

Яр Славутич: Модерна українська поезія. Видання „Америки“, 1950.

Дмитро Колісник: Мое село. Оповідання. Саскатун 1950.

25 примірників книжки Лесі Українки „Дух Полум'я“ закупили Український Конгресовий Комітет і Злучений Американський Допомоговий Комітет для подарунків визначним американцям.

Цей твір найкраще освідомлює про вартість нашої літератури.

Тому повинні ми подарувати його бібліотеці в нашій місцевості!

Замовляти, присилаючи \$5.00 (з поштовою оплатою), на адресу:

Ukrainian National Women's League of America, Inc., 866 N. 7th St., Phila., Pa.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ ЖУРНАЛ ПОДАЄ ІНФОРМАЦІЮ ПРО УКРАЇНУ

„Лейдіс Говм Джернал“, незвичайно розкішно виданий та почитаний журнал, вже вдруге в цьому році подає цікаві для нас матеріали. У квітневому числі помістив там політик Гаролд Стассен короткий огляд змагань України. А в червневому числі інж. Михайло Тишовницький із Тексасу розвинув думку Стассена про створення незалежної України.

„Лейдіс Говм Джернал“ виходить у накладі 4-ох мільонів.

ПЕРШИЙ РАДІОТЕАТР В АМЕРИЦІ

Українська громада в Бофало zorganizувала радіопередачу, що передавана що суботи, радує мешканців Бофало й сусідніх, канадійських околиць. Почин до цього дали артисти Ірина і Юрій Лаврівські, що притягнули громаду співробітників та поставили дуже різноманітну програму. Зокрема слід відмітити їх ініціативу в радіофонізації літературних творів. І так Ірина Лаврівська поставила Стефаніка „Марію“, а Марія Остромира Гжицького „Чорне Озеро“. Передали також Лесі Українки „На полі крові“ в радіофонізації Ю. Лаврівського.

Two ladies traveling across Canada got out at a large station and asked a man, "What place is this?"

He replied, "Saskatoon, Saskatchewan."

"Gracious," said one of the ladies, "they don't even speak English here."

MA 7-1320

LO 3-9910

THERE IS

A DIFFERENCE IN FUNERAL SERVICE

Established 1920

NASEVICH FUNERAL HOME

MRS. MICHAEL F. NASEVICH

MICHAEL E. NASEVICH

SURPASSING SERVICE

Air Conditioned for your comfort

No deserving Poor Refused

N. E. COR. FRANKLIN & BROWN STS.

PHILADELPHIA 23, PA.

Роскішні накривала на ліжка у сти-

лі наших покутьських верет по . \$10.95

Сітка на завіски в ціні за ярд . . \$ 0.39

Смугаста тканина на драперії, ярд \$ 1.10

Юта на вишивки . . . . . \$ 2.50

БАЗАР

822 NORTH FRANKLIN STREET

Philadelphia 23, Pa.

Phone ST 4-2056

М. ГОЛОВАТИЙ

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП,

де можна оглянути товар найкращих фірм
меблі до спальні • їдальні й кухні • машини до прання
газові й електричні печі • Г. Е. холодильні (рефри-
джерейтор) і інші речі до окраси Вашого дому

ЦІНИ ПРИСТУПНІ І НА ДОВГІ СПЛАТИ

M. HOLOWATY

329 West Girard Avenue

Philadelphia 23, Pa.

ДИТЯЧИЙ САДОК
Комітету "Мати й Дитина"

1835 N. 7th St.

Philadelphia, Pa.

Приймає на літні місяці
під опіку й шкільні діти
працюючих батьків

ФАХОВА ОПІКА

ДОБІРНИЙ ХАРЧ

*Вже вийшла з друку
книжка споминів:*

Софія Парфанович

У КИЄВІ В 1940 Р.

Цікавий перебіг відвідин Києва

Ціна 75 ц.

Замовляти в книгарні

„БАЗАР”

822 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone: POplar 5-5190

EMIL KULCHYUSKY

2231 Fairmount Ave.

Philadelphia 30, Pa.

полагоджує продаж домів
і нотаріальні справи
посилки грошей

Грошові перекази

Міняє платничі чеки

КОЖНА КАРНА ЧЛЕНКА СУА ВПЛАЧУЄ СВІЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ДО НАРОДНОГО ФОНДУ! — КОЖЕН ВІДДІЛ СУА МАЄ БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ (УКК) І ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ (ЗУАДК)!!!